ORAS
Ūkanota, vėsiau,
dieną 65°, naktį 48.
Saulė teka 5:24, leidžiasi 8:12.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII Kaina 5c Ill. Trečiadienis, Gegužės-May 25 d., 1955 m. Price 5c 123

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO
Midwest Inter. Library Center Gr. 5721 Cottage Grove Ave

JAV NESUTINKA NEUTRALIZUOTI VOKIETIJA

RYTOJ ANGLAI RENKA PARLAMENTĄ

4 didžiųjų konferencija—lemiantis veiksnys

LONDONAS. — Ketvirtadienį, gegužės 26 dieną anglai eis rinkti naujo parlamento, bet kaip politiniai stebėtojai tvirtina valdžia liks senoji, tai yra konservatorių partijos.

Paskutiniai "šiaudiniai balsavimai" rodo, kad konservatoriai gali turėti 58 atstovų daugumą, tuo tarpu, kad ligšiolinė jų dauguma, perviršis, siekė tik 19 atstovų.

Edenas turi taikos maklerio vardą

Opozicinė darbiečių partija priekaištaudavo, kad naujasis konservatorių premieras Anthony Eden mažai pažįsta vidaus gyvenimą ir neturi didelio supratimo apie žmonių ūkinius ir socialinius reikalus. Užtat nieko nebuvo galima Edenui prikišti kaip užsienio politikos ekspertui, ilgamečiui užsienio reikalų ministeriui, daug kartų buvusiam Maskvoj ir sudariusiam daugybę sutarčių.

Užsienio politika, taika buvo pati svarbiausia rinkiminė tema. Ir gvildenant šią temą, konservatoriai galėjo girtis artėjančia 4 didžiųjų konferencija, kurioj Edenas būsiąs geresnis Anglijos atstovas, negu darbiečių Attlee — kiti dar pridėdavo Bevanas, kurio bijosi ir nuosaikieji darbiečiai.

Šiandien niekas nebeabejoja, kad Edenas daugiau negu kas kitas bus prisidėjęs prie Eisenhowerio perkalbėjimo, kad jis sutiktų važiuoti į 4 didžiųjų konferenciją ir padėti konservatoriams ketvirtadienio rinkimuose.

Ūkinė padėtis gera

Žmonės nėra pamiršę didžiųjų socialinių reformų, įvestų darbo partijos laikais. Didžiąsias socialines reformas, kaip visuotinį sveikatos draudimą, paliko ir konservatorių valdžia. Bet žmonės nepamiršo ir sunkiųjų pokarinių ir reformų laikų, kada jiems reikėjo vesti gana suvaržytą gyvenimą. Viską suglaudę, žmonės pasijunta patenkinti dabartine gera ūkine padėtim ir tik nori vieno, kad didžiųjų valstybių nesantaika neprivestų pasaulio vėl prie karo.

Prašo liberalų pagalbos

Konservatorių partijos pirmininkas kunigaikštis Woolton tačiau įspėjo saviškius nebūti per daug tikrais laimėjimu. Jis kreipėsi į liberalų partiją, kad ji ragintų saviškius balsuoti už konservatorių kandidatus, ypač tose vietose, kur liberalai nėra išstatę savo kandidatų.

1951 metų rinkimuose liberalai gavo tik 731,000 balsų ir pravedė vos 6 atstovus. Šiuose rinkimuose jie išstatė 110 kandidatų. Gallup opinijos tyrinėjimo institutas tvirtina, kad konservatoriai gaus 3,5% dauguma. Bet šįmet daugiau žmonių pasisakė už paramą darbiečiams, negu 1951 metais. Darbiečiui balsai nuolat augo nuo pat 1918 metų, išskyrus tik 1931 metų rinkimus.

1951 metais darbo partija gavo 48,8% visų balsų, kas reiškė 0.8% daugiau ir už laimėjusius konservatorius. Kai kuriuose rinkiminėse apylinkėse (pramonės srityse) darbiečių kandidatai gauna daugiau balsų, negu reikia, bet jų negali perleisti kitų apylinkių kandidatams.

Kad darbiečiai gautų tiek pat atstovų parlamente, kaip konservatoriai, jiems reikia surinkti 2% balsų daugiau už konservatorius.

IŠ VISO PASAULIO

• • •

Adenauer ruošiasi į JAV

BONA. — Harvardo universitetas pakvietė kanclerį Adenauerį atvykti į Jungtines Valstybes ir priimti garbės daktaro laipsnį. Ta proga kancleris nori atvykti į Washingtoną ir išsikalbėti su prez. Eisenhoweriu, ruošiantis 4 didžiųjų konferencijai.

Suėmė 6 JAV kareivius

MUENCHENAS. — Vokiečių muitininkai susekė vieną iš didžiausių degtinės kontrabandininkų organizacijų pokariniais metais. Suimti 6 amerikiečiai kariškiai ir keletas vokiečių. Konfiskuota 10,000 kvortų svaigiųjų gėrimų. Degtinė pirkdavo sovietų zonoj Austrijoj ir gabendavo į Vakarų Vokietiją. Amerikiečiai nuduodavo, kad jie gabena šaudmenis.

Belaisviam nepatinka Indija

N. DELHI, Indija. — 34 šiauriniai korėjiečiai, kurie karui pasibaigus atsisakė grįžti pas komunistus ir paprašė įsileisti į Indiją, dabar kreipėsi į JT armijos vadovybę, kad ji padėtų jiems emigruoti į Pietų Ameriką arba grįžti į Pietų Korėją. Buvę belaisviai skundžiasi nepaprastu spaudimu grįžti namo pas komunistus į Šiaurės Korėją.

Teroras Maroke

PARYŽIUS. — Per paskutinę savaitę vien tik Maroke nužudyti 23 žmonės ir 47 sužeisti. Alžerijoj prancūzų kariuomenė nušovė 25 vietinius teroristus. Tunisijoj riaušės kiek aprimo, žmonėms laukiant plačios autonomijos.

SSSR kišasi į italų reikalus

MASKVA. — Kremliaus vyriausias organas Pravda paraše grasinantį straipsnį Italijai, kad ji neįsileistų Amerikos karinių bazių. Kaip spėjama, JAV karinės įgulos Austrijoj bus perkeltos į Šiaurės Italiją. Ji priklauso NATO sąjungai, bet sovietai norėtų ir ją neutralizuoti Rytų-Vakarų kovoj.

27% tėvų priešingi Dr. Salk skiepams

Ekspertų komisijos posėdžiauja

WASHINGTONAS, D. C. — Vyriausybės ir visuomenės (kaip kovos prieš vaikų paralyžiaus draugijos) ekspertai posėdžiauja toliau, žadėdami kiek galint greičiau paskelbti savo nuomonę apie Dr. Salk skiepų serumą.

Bet oficialus pranešimas vis atidėliojamas. Šis pareiškimas, kaip spėjama, padrąsins tėvus leisti savo vaikus skiepyti Salk serumu. Dabar iš 100 tėvų jau 27 priešinasi vaikų skiepijimui, praneša Dr. Gallup institutas.

Iš kitos pusės serumo atsargos yra tokios mažos, kad daugely vietų reikėjo sulaikyti vaikų skiepijimą, pritrūkus skiepų serumo.

Milwaukee miestas, Wis., paskelbė, kad jis sulaikė tolimesnį vaikų skiepijimą, kol vyriausybės ekspertų komisija paskelbs savo konferencijų vaisius. Rochester miestas, N. Y., taipgi įsakė sustabdyti vaikų skiepijimą naujaisiais Dr. Salk vaistais.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Buvęs Prancūzijos respublikos prezidentas Vincent Auriol ir ponia susitinka Baltuosiuose rūmuose su prez. Eisenhoweriu ir ponia.

JUGOSLAVŲ AMBASADORIUS LAUKIA DAUGIAU LAISVĖS RYTŲ EUROPOJE

Tito laimėjimai skatins satelitus kovoti už didesnį savarankiškumą, tvirtina amb. Mates

WASHINGTONAS, D. C. — Kremliaus vadų atsilankymas Belgrade, be abejonės, paveiks Sovietų satelitines valstybes Rytų Europoj, kad jos kovotų už didesnį nepriklausomumą ir veikimo laisvę.

Šitaip išsireiškė Jugoslavijos ambasadorius Leo Mates radijo-televizijos programoj "Meet the Press".

Amb. Mates priminė spaudos atstovams įsidėmėti ir tai, kad derybų paprašė ne Belgradas, o Maskva ir kad Tito Kremliaus valdžios prašymą patenkino. Tito sutikęs derėtis tik ta sąlyga, kaip lygus su lygiu. O neseniai ir pati Pravda paskelbė, kad "titoizmas", kaip tam tikra socializmo forma dabar esanti priimtina ir SSSR komunistų partijai.

Įvykiai paveiksią satelitus

Ne vien Austrijos nepriklausomybės grąžinimas, bet ir Bulganino-Chruščiovo kelionė į Belgradą turės paveikti satelitines valstybes, ligi šiol Maskvos griežtai valdomas, be jokios savo atskiros politikos. Jugoslavijai taipgi grėsė satelito likimas, bet Tito tokiam Stalino reikalavimui pasipriešino ir pateko į nemalonę. 1948 metais Jugoslavija buvo išmesta iš Kominformo ir pasidarė aršiausiu bolševikinių valstybių, svarbiausia Kremliaus, priešu.

Sovietai bus apie tai pagalvoje

Korespondentų klausinėjamas, ar Bulganino nutarimas prašyti derybų su Tito nesukels Kremliaus valdžiai bėdų satelitinėse valstybėse, amb. Mates atsakė, kad Kremlius bus iš anksto tai numatęs, bet vistiek priėjęs išvados, kad reikia siųsti savo vyriausybės vadus deryboms į Belgradą.

Jo manymu, sovietai jau ir kai kuriais kitais klausimais pakeitė savo nusistatymą, kaip dėl Austrijos taikos sutarties ir naujo nusiginklavimo plano.

Vėliausios Žinios

— Gynybos sekretorius Wilson tvirtina, kad nėra jokios abejonės dėl JAV karo aviacijos pranašumo prieš Sovietų Sąjungą, nors ir tenka sutikti, kad sovietai stiprėja ore.

— Italijos vyriausybė pasijuokė iš sovietų grasinimų, kad Italija gali susilaukti liūdnų vaisių, jei ji įsileistų į savo teritoriją JAV karines bazes.

— Graikų studentai Kipro saloj, kovoją už Kipro prisijungimą prie Graikijos, apmetė akmenimis anglų policiją ir kariuomenės motorvežimius, anglams švenčiant Imperijos Dieną.

— JT gen. sekretorius Dag Hammarskjold mano, kad jo diplomatinės pastangos išvaduoti Amerikos lakūnus iš komunistinės Kinijos kalėjimų nebuvusios visiškai be vaisių. Antradienį pasigirdo daugiau spėjimų, kad komunistai ruošiasi paleisti už tam tikrą politinę kainą kalinamus Amerikos lakūnus.

— Argentinoj paskutinėmis dienomis areštuota 11 katalikų kunigų ir 30 pasauliečių. Jie kaltinami priešvalstybinių atsišaukimų platinimu ir kitokia veikla, nukreipta prieš Perono valdžia.

— Anglija priėmė Pietų Vietnamo premiero Diem pasiūlymą sušaukti 4 valstybių konferenciją Vietnamo reikalais. Į konferenciją kviečiamos JAV, Anglija ir Prancūzija.

— Senatorė Smith (r., Me.), karinių reikalų k-to narė, pareiškė, kad JAV vyriausybė neturėtų pakęsti SSSR aviacijos pranašumo arba bent susilyginimo, ir turi daryti viską, kad JAV orinės pajėgos būtų galingiausios pasauly.

— Perbalsuojant senate prezidento vetuotą įstatymą paštininkų algoms pakelti, demokratams nepasisekė surinkti ⅔ daugumą, reikalingą vetuotam įstatymui įteisinti.

— Princesė Margareta, karalienės sesuo, atvyko į Vokietiją aplankyti tenykštės anglų kariuomenės įgulas.

Viską daro Ikes brolis Milton, sako McCarthy

Prezidento vardu dirbą kiti

WASHINGTONAS, D. C. — Senatorius McCarthy (r., Wis.) vėl užsipuolė prezidentą Eisenhowerį, prikaišiodamas, kad jo vardu veikia Baltųjų rūmų "palociaus sargai" ir ypač jo brolis Milton.

Miltoną Eisenhowerį McCarthy vadina neoficialiuoju JAV prezidentu. Ne kas kitas, kaip Miltonas su anais Baltųjų rūmų patarėjais nusprendę, kad JAV prezidentas turįs susitikti su Bulganinu.

Savo kalboj per Mutual radijo stotis McCarthy išreiškė baimės, kad iš 4 didžiųjų konferencijos neišeitų Jaltos pobūdžio tragedija.

Streikas šešiuose anglų uostuose

LONDONAS. — Uostų krovėjų unija, nežiūrint paties unijos centro (TGWU) protesto, pirmadienį paskelbė streiką 6 didžiuosiuose uostuose.

Streikas paskelbtas Londono, Liverpoolio, Manchesterio, Birkenhead, Hull ir Rochester uostuose. Streikuoja 18,500 krovikų. Kiti darbininkai, priklausą tai pačiai krovikų unijai, dirba ir toliau.

Darbo partijos vadas Clement Attlee savo kalboj Londono priemiesty apgailestavo tokį krovėjų unijos žygį, kadangi konservatoriai, kaip jau du kartus jo gyvenime pasitaikė, gali panaudoti šį streiką unijų laisvei suvaržyti.

Transporto ir šiaip unijų centro (TGWU) vadai tariasi ir toliau su krovėjų unija, kad ji atšauktų šį streiką, kadangi jis esąs nelegalus. Krovėjų vadai teigia, kad jų unija (NASDU) yra pakankamai savarankiška, kad galėtų streikuoti, kadangi ji galinti derėtis su darbdaviais dėl darbo sutarčių.

— **Edinburgas,** Skotija. — Du Amerikos studentai iš Kalifornijos, studijuoją vietos universitete, žuvo, išvykę į patį aukščiausią kalną Anglijoj, Ben Nevis, 1450 pėdų aukščio. Jiedu buvo: F. C. Hadden, Pasadena, ir B. Woodburn, San Gabriel, abu 21 metų amžiaus ir patyrę alpinistai.

JOHN F. DULLES PATIKSLINO PREZ. EISENHOWER ŽODŽIUS

Vokietija viena neapsigintų, sako amb. Conant

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės sekretorius John F. Dulles antradienio spaudos konferencijoj paaiškino, kad negali būti ir kalbos, jog Jungtinės Valstybės galėtų sutikti su vienokia ar kitokia formule Vokietijai neutralizuoti.

Pereitos savaitės spaudos konferencijoj prez. Eisenhoweris išsitarė apie skirtumą tarp ginkluotos ir neginkluotos neutralios valstybės. Tai kalbėdamas, prezidentas turėjo galvoj Austriją, kuri bus neutrali, bet turės tokią kariuomenę, kokią norės, ir galės ginti savo neutralumą ginklu, kaip kad yra pasiryžusi gintis Šveicarija arba Švedija.

Kai kurie korespondentai pamanė, kad prezidentas prileidžia tokią galimybę — ginkluoto neutraliteto — ir Vokietijai. Antradienio valstybės sekretorius priminė spaudos korespondentams prezidento pageidavimą patikslinti jo pareiškimą, tai yra paskelbti griežtą JAV nusistatymą prieš Vokietijos neutralizavimą.

Vokietija viena pražūtų

Dar plačiau apie JAV tikrąjį nusistatymą Vokietijos atžvilgiu pasakė JAV ambasadorius Dr. James Conant savo kalboj Diuseldorfe. Vokietija, kad ir susivienijusi ir apsiginklavusi, nepajėgtų apsiginti nuo Sovietų Sąjungos, kalbėjo Dr. Conant. Prie šingas galvojimas nesuderinamas su karine tikrove, žinant kad Vokietija neturi jokių gamtinių užvarų. Jai būtų neįmanoma apsiginti, esant nuošaly karinių susiblokavimų ir neturint sąjungininkų. Gražūs žodžiai iš Rytų pusės negali mus įtikinti, kad iš ten negręstų pavojus, kalbėjo JAV ambasadorius. O kol tokie pavojai gresia, negali jaustis saugi ne viena valstybė, nebūdama sąjungoj su laisvuoju pasauliu.

Apie Belgrado piligrimus

Grįžtant prie sekretoriaus Dulles antradienio pareiškimų spaudai, tenka įsidėmėti jo pašaipingus žodžius apie Belgrado piligrimus, tai yra Maskvos valdžios vadus, atvykstančius savaitės pabaigoj į Belgradą ieškoti sugyvenimo su "išdaviku" Tito.

Dulles sako, kad šioji Bulganino-Chruščiovo kelionė pas Tito sukels didelę riziką sovietų valdžiai jos satelitinėse valstybėse Rytų-Vidurio Europoj.

Ši piligrimų kelionė neįmanoma, Kremliuj neįkalus į Rytų Europos žmonių galvas naujų politinių idėjų. Prie to pridėjus dar raudonosios armijos atsitraukimą iš Austrijos, tenka laukti satelitinėse šalyse reikšmingų atgarsių, pasakė Dulles.

NATO perėjo į ofenzyvą, sako pirmininkas

SSSR pirmą kartą defenzyvoj

ATĖNAI, Graikija. — NATO tarybos pirmininkas, Graikijos užsienio reikalų ministeris Stefanopoulos pareiškė INS korespondentui S. Berkson, kad NATO pirmą kartą paveržė iš Sovietų Sąjungos diplomatinę ofenzyvą ir tos ofenzyvos nebeatleis.

Tai atsitiko paskutiniame NATO tarybos suvažiavime, kada į NATO narius buvo priimta Vakarų Vokietija, sako dabartinis tarybos pirmininkas.

Ligi šiol sovietai derėdavosi su Vakarais tik tokiais klausimais, iš kurių jie turėdavo naudos. Dabar jie bus priversti svarstyti ir jiems labai nemalonius klausimus, kaip laisvę ir nepriklausomybę komunistų užvaldytoms valstybėms. Stefanopoulos patvirtino, kad NATO taryboj buvo pareikalauta, kad 4 didieji svarstytų ir satelitinių valstybių laisvės klausimą.

Miestas chloro dujų pavojuje

Sprogo chemikalų vamzdžiai

MONTAGUE, Mich. — Sprogus chemikalų fabriko vamzdžiams ir šią žinią išpūtus per radijo stotis, mieste kilo panika.

Žmonės ėmė bėgti iš miesto, kiti į priešlėktuvines slėptuves, buvo aliarmuoti visi Michigano ežero pietines puses miestų gaisrininkai. Bet kai suvažiavo iš gretimųjų vietų ugniagesiai, pasirodė, kad pavojus Montague miesto gyventojams nėra toks didelis, kaip gąsdinta.

Pats didžiausias pavojus buvo gretimos mokyklos vaikams, bet jie buvo laiku išgabenti į saugią vietą. Įspūdį, kad miestas dega, sukėlė besiveržią chloro dujų stulpai iš sprogusių vamzdžių Hooker elektrocheminio fabrike. Dujos, kuriomis buvo kariauta I pasauliniame kare, yra rudos-oranžinės spalvos.

Dujokaukėmis apsirūpinę vyrai per pusę valandos sutaisė vamzdžius ir pavojų likvidavo. Pasitaikė ir palankus vėjas, nešęs išėjusias dujas nuo miesto į mažiau apgyventas sritis.

Rytiečių klasta

RANGUNAS, Burma. — Karen tautelė išsikvietė draugiškoms futbalo (soccer) rungtynėms vietos komunistus, su kuriais ji dažnai kovoja išvien prieš vyriausybę, o karts nuo karto ir savitarpy.

Kai atvyko komunistų futbolistai, kareniečiai juos nusivedė į džiungles, surišo kojas ir rankas, ir visus išžudė.

Burma, buvusi anglų kolonija, po karo atgavo visišką nepriklausomybę ir yra JTO narys. Šios skerdynės įvyko ne tolimame šalies užkampy, o tik 60 mylių nuo sostinės.

GM darbininkai linkę streikuot

DETROITAS. — Darbininkai, dirba General Motors automobilių fabrikuose, nubalsavo skelbti streiką, jeigu unijos vadovybei tai būtų reikalinga kovojant su korporacija už metinio atlyginimo garantavimą darbininkams.

Balsavimai buvo pravesti GM 103 automobilių unijos skyriuose, iš 107. 126,559 darbininkai pritarė streikui, 8,955 pasisakė prieš streiką, kaip priemonę kovoj už metinio atlyginimo garantavimą.

Baimės politika

Sovietų Sąjungoje kiekvienas bijo. Vyras bijo žmonos, brolis brolio, kaimynas kaimyno. Tėvas bijo vaiko, mokytojas mokinio, komunistas komunisto. Paleckis bijo Sniečkaus, Gedvila Palęckio, o Sniečkus Afonino. Malenkovas bijo Bulganino, Molotovas bijo Chruščiovo ir taip toliau, ir taip toliau. Gyventojai bijo valdžios ir jos satrapų.

Bet niekur kitur pasaulyje valdžia turbut nebijo taip savo gyventojų, kaip jų bijo Kremliaus kruvinosios diktatūros valdžia. Pati būdama kriminalinio pobūdžio ir tolydžio vykdydama sunkiausius nusikaltimus prieš visuomenę, atimdama jai žodžio, organizavimosi, sąžinės ir politinio pasireiškimo laisvę, komunistų valdžia nesudeda akių. Ji žino, kad už tai reikės atsakyti; kad carų ir sultonų laikai praėjo, kad į tariamuosius kovotojus dėl liaudies gerbūvio lazda pamažu atsigręžia antruoju galu.

Pasiskelbę neklaidingiausiais marksizmo dogmų aiškintojais, komunistai pavertė savo kruvinų eksperimentų lauką rūpestingai saugojamu kalėjimu. Komunistai giriasi, kad nėra tokių tvirtovių, kurių nepaimtų bolševikai. Jiems lygiai galima atsakyti, kad nėra tokių tvirtovių, kurių nepaima žmogaus veržli mintis, žmogaus troškimas, jo ilgesys — laisvės ilgesys.

Vakarų pasaulyje žmogaus laisvė priklausyti betkokiai partijai, tikėti, kaip jam patinka, gyventi pagal savo išmaną yra garantuota įstatymu ir stropiai saugojama. Tai yra demokratijos principas. Sovietai gi palaidojo žomgaus laisvę, prirėmė ją durtuvais. Jie padarė tai todėl, kad laisvas žmogus nė vieną dieną nepakęstų sovietinio tipo režimo.

Kadangi komunistai laikosi valdžioje tik teroro priemonėmis, jie bijo žmonių. Ir šita baimė verčia juos žudyti žmones, kankinti, tremti. Niekur kitur pasaulyje to nėra, nes jokia kita valdžia nebijo savo piliečių.

Kadaise Rusijoje buvo dainuojama apie caro manifestą, pagal kurį buvusi paskelbta laisvė mirusiems, o gyviesiems numatytas kalėjimas. Šita daina visiškai priimtina ir dabar, ir kaip tik sovietų režimo atžvilgiu. Šiaip ar taip, žmonės ne gyvuliai, ir amžius baime jų nepasiseks valdyti. —E.

Garfield Parko Klubas atostogaus

Garfield Parko Liet. Vyrų ir Moterų Pašalpos Klubas gegužės 8 d. turėjo eilinį susirinkimą Lietuvių Liuosybės svetainėje Ciceroje.

Po šio susirinkimo klubas susirinkimus pertraukia iki rudens, rugsėjo (Sep.) 11 dienos mėnesinio susirinkimo. Turintieji reikalų mokesčius apsimokėti turi kreiptis į finansų raštininką C. Katallo, 4676 West End.

Šiame, gegužės 8 d., susirinkime klubas išmokėjo pašalpas sirgusiems nariams: p.p. Karoblienei $40, Joan Janulioniui $30, R. Daraškai $40.

Gegužinė

Garfield Parko Liet. Pašalpos Klubas ruošia vasarinę gegužinę (pikniką) liepos 31 d. Liepos sode, prie Liet. Tautinių Kapinių. Į pikniko komisiją įėjo veiklūs nariai: J. Massa J. Bruckus ir F. Stanionis. Jie stengsis padaryti klubo gegužinę kuo geriausią. Kviečia visus klubo narius, gegužinei pritariančius, iš anksto ruoštis joje gausiai dalyvauti. Komitetas pasirūpins muzika šokiams, užkandžiais ir troškulio nuraminimu. J. J. P.

— Vokietijoje 683 lietuvia džioviniukai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajaus metu!

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

GREITAI PAŠALINA
GALVOS SKAUDĖJIMO
IR BRONKITINĖS
ASTHMOS
NEMALONUMUS
HAYSMA CAPSULES
Only $1.00
SOLD AT ALL DRUG STORES

Justo Paleckio maloniam dėmesiui

Gegužės pirmosios proga teikėsi viešai šnektelti net pats Sovietų pavergtos Lietuvos "aukščiausiosios tarybos prezidiumo pirmininkas" Justas Paleckis. Dėl jo šnekos pačiam kalbėtojui tektų gerai pagalvoti.

Justas Paleckis pareiškė: "Visoje eilėje kolūkių užtikrintas aukštas atlyginimas už darbadienius. Vilijampolės rajono "Bolševiko" kolūkyje už darbadienį išėjo po 10 rublių pinigais, Vilkijos — "Kelio į komunizmą" — po 5 kilogramus grūdais ir po 8 rublius pinigais, Linkuvos — "Pergalės" — po 3 kilogramus grūdais ir po 6 su puse rublio pinigais".

Justas Paleckis teigia, kad tai aukšti atlyginimai. Dirstelkime, koks rublio įpirkimo pajėgumas. Valdžios ir vadinamosios laisvos rinkos vidurkio kainomis už 10 rublių galima nusipirkti tris kilogramus duonos arba vieną kilogramą cukraus, trečią dalį kilogramo sviesto arba penkis kiaušinius.

1939 metais Nepriklausomoje Lietuvoje vieneriems metams žemės ūkio darbams samdinys gaudavo pilną išlaikymą, tai yra valgį, pastogę ir darbo drabužius, be to, dar per mėnesį buvo, vidurkį imant, mokama grynais pinigais 35 litai. Tada Nepriklausomoje Lietuvoje vieno žmogaus maistas per metus atsiėjo apie 303 litus, o drabužiai, butas ir dar kita — 123 litai. Tuo būdu žemės ūkio berno metinis atlyginimas buvo per 846 litai. Skaitykime, kad jo dienos uždarbis buvo lygus dviem litams. Tai jis tų metų kainomis galėjo už tuos du litus nusipirkti 8 kilogramus duonos arba 20 kiaušinių ar veik vieną kilogramą sviesto. Išvadoje išeina, kad kolchoze dirbantieji kelis kartus turi mažesnius atlyginimus, negu buvęs Nepriklausomos Lietuvos žemės ūkio samdinys, o anuomet samdinio atlyginimas buvo vienas žemiausių.

Palyginimui primintina, kad šiaurės Amerikoje darbininkas duonos svarui nusipirkti turi dirbti tik šešias minutes, o cukraus svarui — 4 minutes. —E.

Akademikai kviečia

Akademinis Skautų Sąjūdis visuomenę maloniai kviečia atsilankyti į Pabaltiečių Studentų vakarą šį sekmadienį Pulaski Ballroom, 1711 S. Ashland Ave.

Pradžia 8 val. vak. Šokiams gros Balio Pakšto orkestras. Įėjimas $1.25. ASS

MIKELAIČIO IR VALUTYTĖS SUTUOKTUVĖS

J. Milekaitis, iš Gillespie, ir Eva Valutytė buvo šeštadienį, gegužės 21 d., sutuokti Ziono ev. liuteronų bažnyčioj. Vestuvių pokylyje, kuris buvo suruoštas namuose, 5819 So. Whipple, dalyvavo daug svečių, kurių tarpe buvo O. Valutis su šeima, J. Bendikas su šeima, Monkovičiai, Chr. Bendikas ir daug kitų.

Mikelaičiai išvyksta kuriam laikui į gražų miestelį Gillespie. K.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių anglišką-lietuvišką ir lietuviškai angliską žodyną Kaina—$14.00 Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

— Berankiai, bekojai lietuviai karo invalidai trečiytje laukia Tavo pagalbos. Aukok jiems!

MANO TALKA

Florence Korsak

Būdama Los Angeles, Calif., sutikau labai malonią Korsakų šeimą, ir tuo pat laiku jie užsisakė "Naujienas". Florence Korsak gyvena su savo mylimais tėveliais nuosavame name, 132 No. Cycamore Ave. Florence yra žymi operos dainininkė, 1942 m., ji yra dainavusi Chicagoje, "Naujienų" koncerte, ir apie birželio pabaigą ji sustos Chicagoje, o paskui vyks į Penn. valstybės miestus koncertuoti. Jos tėvelis Boleslovas pasilieką namie, bet mamytė Genovaitė ketino vykti su dukrele Florence drauge. Bus malonu sulaukti jų atsilankymo.

Vincenta ir Antanas Slabis

40 m. vedybinio gyvenimo sukakčiai Slabių dukrelė Stella jiems užsakė "Naujienas" ir prenumeratą įteikdama, nuoširdžiai pasveikino ir palinkėjo jiems ilgiausių metų. Jau 10 metų, kaip jų sūnus ltn. Antanas Slabis, Amerikos kariuomenėj tarnaudamas ir kariaudamas su japonais, žuvo. Ponai Slabiai buvo vedę 1915 m. sausio 15 , džiaugėsi auklėdami šeimą, bet, sūnui žuvus, liko tik viena dukrelė Stella, kuri gyvena Glindel Cal., o tėvai gyvena 651 No. Wilton Place, Los Angeles, Calif.

Jonas Budriūnas

Jono Budriūno žentas ir dukrelė prieš metus su viršum nusipirko 4 butų namą ir jisai gyvena jame kartu su savo dukrele Alfa ir žentu Požiūra, 133½ New Hampshire Ave., Los Angeles, Calif. Ponas Budriūnas užsisakė "Naujienas", sakosi nenorįs nutolti nuo Chicagos lietuvių gyvenimo. Jie tikrai samoningi ir malonūs tautiečiai.

Charles Lukšas

Charles Lukšas yra seniausis losangelietis. Jis verčiasi nekilnoj. turto pardavimo bizniu ir lietuviams yra labai gerai žinomas kaip teisingas patarnautojas. Iš Chicagos ir kitų miestų daug kas apsigyvena Californijoje, tad kam reikalingas nejudomojo turto pirkimas, kreipkitės į p. Lukšą. Jis taip pat yra ir senas "Naujienų" prenumeratorius. Būdama Californijoje, pasimačiau, ir jis atnaujino laikraštį. Jo adresas: 3502 W. Pico Blvd., Los Angeles, Calif.

Barbora Tuynell

Ponia Tuynell yra našlė, 75 m. amžiaus, bet dar labai judri lietuvių gyvenimo kilniuose darbuose. Jos vyras Vincas mirė prieš 3 metus rugsėjo 4 d., o sūnus policininkas taipjau miręs Seatle, Washington apylinkėje. Ponia Tuynell nuočirdi, svetinga ir turi viltį, kad Lietuva vėl bus laisva. Ji sako: "Seku "Naujienas", Lietuvos akciją, ir kai kada darosi džiugu iš teigiamų žinių". Barbora Tuynell gyvena savo name, 2016 4th Ave. Los Angeles, Calif.

Antanas Janušauskas

Vykdami į Palm Springs, sustojom pas ponus Janušauskus. Jis ir jo žmonelė mus labai puikiai sutiko ir pakvietė į savo rezedenciją, Coster St. 254, Yucaipa, Calif. Mums ten esant, jie atsinaujino "Naujienas". Po trumpo pabuvimo, vykom į Palm Springs tyrus, ir ten saulutės kaitroje praleidom 5 savaites laiko. Janušauskai, be namo, turi didoką sklypą žemės. Jis pats augina vaisinius medžius, daržoves, o jo žmonelė yra įvairių gėlynų mėgėja.

Stasys ir Adelė Ternėnas

Ternėnas gyvena 4077 Archer Ave. Jam "Naujienas" užsakė Juozas Baličias vardadienio proga. Ponai Ternėnai nupirko dviejų butų namą ir dabar jame gyvena. Nors neseniai Amerikoje, bet jie gerai laikosi ir stengiasi sustiprėti dėdės Samo žemėje. Tiek Juozui Baličiui, tiek Ternėnams linkiu daug gero.

Varonika Pulsuckis

Ponia Pulsuckis mano sena talkininkė ir naujienietė gyvena 6231 So. Rockwell St. Ji judri, stipraus būdo. Išaugino du sūnus ir dukterį ir visus išleido aukštus mokslus. Ji visuomet buvo "Naujienų" skaitytoja, tad ir dabar jas prenumeravo. Ponia Pulsuckis kuris laikas kaip negaluoja; dabar ją prižiūri jos sūnus Dr. LeVan. Linkiu jai ištvermės ir sveikatos.

William Kriščiūnas

W. Kriščiūnas yra žymus veikėjas įvairiuose klubuose ir gerai nusiteikęs lietuvis. Senas "Naujienų" skaitytojas ir prenumeratorius. Kuris laikas jis apsigyveno 3238 W. 110th St., bet į parengimus jis atsilanko ir pagal seną įpratimą atlieka savo pareigas. Linkiu jam ištvermės visuose kilniuose darbuose.

Ona Dovgin,
5916 S. Normal, Chicago 21, Ill.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Marquette Parko Namų Savininkų Organizacija laikys mėnesinį susirinkimą trečiadienį, gegužio 25 d., 7:30 val. vak. bažnytinėje svetainėje, 6820 So. Washtenaw Ave. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes yra daug svarbių dalykų apsvarstymui, ir malonėkite užsimokėti savo duokles už 1955 metus. —Frank Bakutis, nut. rašt.

Chicagos Liet. Suvalkiečių Draugijos susirinkimas įvyks trečiadienį, gegužės mėn. 25 d., 8 val. vak., Hollywood svet., 2417 W. 43rd St., Chicago. Nariai,-ės kyiečiami gausiai atsilankyti. —J. Ufara, nut. rašt.

KAZIMIERAS BAJORINAS
gyv. 1634 So. 50th Ave., Cicero
Tel.: OLympic 2-6848

Mirė 1955 metų gegužės 22 d., 11 val. vakare, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr., Gaurės parapijoje, Dvarviečio kaime.

Amerikoje išgyveno 50 metų.

Paliko nuliūdę: mirusio brolio Vinco vaikai: Antanas Bajorinas su šeima, Kazimieras Bajorinas, Ona Švėgždienė su vyru Leo ir šeima, Josephine Wastak su vyru Andrew ir šeima, Alice Mikutis su vyru Walter ir sūnumi James; mirusio brolio Antano vaikai: Sonia Kew su vyru William, Stanley Bajorinas su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gegužės 26 dieną, 8:30 val. ryto. Kūnas bus lydimas iš koplyčios į Šv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Kazimiero Bajorino giminės, draugai ir pažįstamieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Brolių Vaikai ir jų šeimos ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas Petkus. Tel. TOwnhall 3-2109.

Metinė Mirties Sukaktis

PAUL CHALMERS (SALMERIS)
3600 SO. UNION AVENUE

Mirė 1954 metų gegužės mėn. 25 dieną, 2:00 valandą po pietų. Gimęs Lietuvoje, Rietavos parapijoje, Pivozų kaime.

Paliko nuliūdę: žmona Emilia, pagal tėvus Sakalauskas; dukterys: Pauline, Ida ir Emma Dubin, žentas Bruno Dubin; anūkai Wesley ir Wayne Dubin, ir jis buvo dėdė Chalmers ir Norway šeimų ir švogeris Paul Salkausko.

Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Trečiadienį kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, o paskui į namus, esančius 3600 So. Union Ave., kurie visą dieną bus atdari.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Dukterys, Žentas ir Anūkai.

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu | Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Steponas C. Lackawicz
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS KOPLYČIOS
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

NARIAI
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

Sutvarkykite Laiku Savo Automobilį
COMPLETE AUTO SERVICE
4542-44 SO. WESTERN AVENUE Tel.: CLiffside 4-0079

Sav. Stasys Dapkus, prityręs mechanikas turįs moderniausius įrengimus, gerai ir nebrangiai pataiso karoseriją ir nudažo taip pat sureguliuoja motorą, kad tau piau naudotų benziną ir alyvą. Jis šioje srity dirba nuo 1936 m., taip kad jo darbu būsite patenkinti. Namų tel.: WA 5-7580.

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Pradėk taupyti tuojau. Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.
MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IS TOLI IR ARTI
Naujų didelį trokai - Naujausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. WOlbrook 5-9209

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

K. T. DUBYSA

KOMUNIZMAS - PAVOJINGA MAGIJA

(Tąsa)

Bandymų buvo. (Rykovas, Kamenevas, Tuchačevskis, Zinovjevas, Bucharinas), bet be pasekmių. Ir pats žiauriausias smaugikas (Berija) norėjo (sunku patikėti!) keisti santvarką, nukrypti nuo linijos. Likimas žinomas. Malenkovas tik norėjo liaudžiai pagaminti daugiau naudojimui reikalingų prekių, nesiryžo nukrypti nuo linijos, bet buvo pavarytas ir savo tikro likimo ir šiandien dar nežino. Nebūtų nuostabu, jei ateitų žinia, kad suimtas, prisipažino ir likviduotas. Tai tokie komunistinio režimo pasikeitimo duomenų vaisiai. Būtume neteisingi tvirtindami (kaip patys komunist. skelbia), kad pas juos yra rojaus gyvenimas, nejaučia s u n k u m ų, žmonės patenkinti. To nėra. Jei tokius sunkumus jaustų demokratinių kraštų gyventojai, jie seniai būtų padarę savo išvadas. Kitas dalykas yra su komunistinės diktatūros režimu. Nevalia pareikšti ne tik reikalavimo, prašymo, bet ir galvoti apie tai negalima. Šnipai visur maišosi, seka ir kaltas ar nekaltas — sutvarkomas be teismo bei pasiteisinimo. Dėl to sovietuose nėra streikų (Lietuvoje prieš porą metų buvo Vilniuje atsitikimas, kad sustreikavo darbininkai, bet jie visi senai likviduoti). Tiesa, dar vienas streikas buvo sukeltas Sibire nubaustųjų, bet žinomas ir jų likimas. Taigi ir sreikai atpuola, kulkosvaidis streikininkus atgrasina.

Vidaus sunkumai — vergų darbo jėgų išsekimas.

Komunizmo santvarkoje teisės į nuosavybę labai apribotos. žmogus pasirinkti laisvai darbą negali. Su žmogumi valstybė — valdžia elgiasi kaip nori. Vergo gyvenimo sąlygos sunkios. Maitinasi pusbadžiai. Dėl to paskutiniu laiku prasidėjo sąjudis ir paskatinimas daugiau turinčias motinas apdovanoti medaliais ir pinigais. Po karo Stalinas pareiškė, kad penkmečio planai turi sukurti ir pagaminti daugiau gėrybių, bet ir duoti kelis milijonus prieauglio. Tai nebuvo tuščias ir bereikšmis pasakymas, bet rimtos problemos priminimas. Liaudis, patekusi į vargą, turėdama sunkumo su vaikais, ėmė stengtis išvengti vaikų, — naujos vargo naštos. Užimtuose-pavergtuose kraštuose tinkama darbo jėga senai išsemta. Dalis kaip nusikaltėliai sunaikinti.

Prieauglio nėra. Tik pasekus komunistų spaudą, palyginus sujungtų ūkių į kolchozus dydį, jų apdirbimui yra susispietę seniai ir moterys. Jaunimo nėra arba visai mažai. Pav. Lietuvoje, Joniškio "Pergalės" kolchozui priklauso 7000 hektarų. Jame dirba 185 vyrai (seni), 200 moterų (senesnio amžiaus) ir 29 jaunuoliai. Neskaitant žuvusių, išžudytų, bet tik ištremtų Sibiran lietuvių kiekis (apytikris) yra šis: 1) Pavolgio rajonas — 35,000; 2) Pečiora — Vorkuta — 12,000; 3) Gorkio — Kirovo sritis — 800; 4) Uralo — 25,000; 5) Naujoji žemė — 5,800; 6) Obes — Korimos rajonas — 20,000; 7) Novilsko — 12,000; 8) Taimuro — 65,000; 9) Jakutske — 2,000; 10) Delstroi — 140.000 (tame skaičiuje yra latvių ir estų); 11) Osobstroi — 25,000; Kazakijos — Kirkizijos — 65,000 ir 12) Barnaulo — Tomsko — 7,000. Be pavadinimų Sibiro rajonuose yra apie 100,000 žmonių. Beveik didesnė dalis, gal būt, daugiau pusės nuo sunkių darbo ir klimato sąlygų išmirė. Kad darbas eitų, reikia papildyti. Prieauglio nėra, žemė dirvonuoti palikti negalima. Dabar pradėta verbuoti "savanorius" Sibiro plėšimui. Tai tik priedanga. Jei tik susiranda atliekama darbo jėga, jokios savanorystės nėra. Patalpinamas į vagoną ir pasiunčiamas, ne kaip prekė, bet kaip vergas nusikaltėlis. Ir taip iš pavergtų kraštų dienomis ir naktimis rieda vagonuose užkalti vergai Sibiro link. Sibire ištremtųjų tarpe jokio prieauglio nėra. Viena, vyrai atskirti nuo žmonų; antra, tokios baisios gyvenimo sąlygos, kad apie prieauglį negalvoja ir laisvieji vergai. Taikos metu išlaikymas milijoninės armijos vyrų, aišku, atsiliepia į darbo jėgos trūkumą. Šis sunkumas sovietuose šiandien dar nėra taip stipriai jaučiamas, bet po metų ar kelių jis parodys savo vaisius. Dabar dar šimtai tūkstančių tebėra karo belaisvių, kurie dirba vergų darbus. Tačiau šis prileidimas gali būti per ankstyvas,— komunizmas dar gali paglemžti ir vergais paversti laisvų tautų gyventojus, žinoma, jei nebus sutabdytas ar užkirstas kelias. Raudonoji Kinija, didysis Kremliaus satelitas, su 600 milijonų gyventojų - vergų ilgai padės užpildyti iš Europos pavergtų kraštų išsenkančią vergų darbo jėgą.

Tai tik maži komunizmo nusikaltimo trupiniai — kriminalinio pobūdžio darbai. Genocido rūšiai nusikaltimų galima priskaityti ilgiausius skaičius. Istorijoje nuo giliausios senovės, nuo tamsiausio žmonijos gyvenimo laikotarpio, toks atsitikimas yra pirmasis, bet toks žiaurus, kad neįmanoma surasti jo apibudinimui žodžių. Šis komunizmo genocidinis veiksmas laisvojo pasaulio toleruojamas, prieš jo žiaurumus užsimerkiama, kankinių balsas negirdimas. Laukiama iš komunistų pusės geros valios darbų, pasikeitimo ir kitų žmoniškumą bei humaniškumą primenančių veiksmų. Gerai laukti, kada nevelkamas jungas, nesi paverstas vergu; laisve naudojiesi, gyveni be baimės. Nors to šauksmo kam reikia išgirsti, gal nepasieks, bet tylėti ir laukti mes negalime. Jei negirdės šauksmo šiandien, rytoj, po mėnesio, metų, gal tas šauksmas bus išgirstas po poros metų. Tylėjimas — pritarimas nusikaltėliui, nusikaltimo bendrininkavimas — bendra prieš tiesą atsakomybė. Dabar kaip tik artinasi labai svarbus momentas, didieji suvažiuos konferuoti su su laisvų tautų žudiku, vienu iš Kremliaus vadų — Bulganinu. Jie svarstys ne tik Vokietijos, Austrijos, Formozos rekalus, bet viso pasaulio, visų kraštų. Lietuvos, kitų Baltijos kraštų nebus galima išskirti. Dėl to mes priminkime, garsiai visi šaukime: vadai, veiksniai, "valstybių galvų paskirti šefai", žodžiu, visi, bet tik garsiai, pilnu balsu, be baimės, vieningai; partijos ar srovės, pažiūros ar įsitikinimai turi susilieti į vieną galingą, stiprų ir turintį griaujamos jėgos balsą. Jei paduotos žinios iš Paryžiaus yra teisingos, kad JAV sekretorius Dulles pasakė, jog didžiųjų konferencijoje bus pavergtų tautų laisvės reikalai iškelti ir svarstomi, tai mūsų kraštui, kuris neša kruviniausią jos istorijoje jungą, yra labai svarbu, kad mes prabiltumėme. Užalermuokime savo draugus, kongresmenus ir visus kitus gelbėjimo reikšmę turinčius pradus. (Galas)

ANDY NORBUTAS, groja "ŠALTIMIERO RADIJO", WGES programoje šį vakarą, 8-tą val. vakare, išpildydamas prašymus dėl valsų ir tango muzikos.

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

Norėdami pirkti, keisti ar parduoti automobilį, visuomet kreipkitės į lietuvišką automobilių prekybą

B A L T I C A

5805 SO. WESTERN AVE. Tel.: WAlbrook 5-8200

PASIRINK GERĄ VIETĄ SAVO SANTAUPOMS

- Universal Savings and Loan bendrovei sueina 32 metai nuo įsikurimo.
- Tikslas šios bendrovės yra suteikti galimybę taupytojams dėti savo santaupas: pirkimui nuosavybės, apsaugai nuo nedarbo, suteikti mokslą savo vaikams ir kitokiems reikalams.
- Čia visų indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
- Ši bendrovė yra narys Federal Home Loan Banko, kuris suteikia galimybę, reikalui esant, pasiskolinti dideles sumas iki 35% turto.
- Kiekvienas taupytojas yra savininkas šios bendrovės.
- Mokame augštus dividendus ant indėlių 2 kartus metams, o kas atlieka paskirstome į atsargas.
- Pinigai įdėti prieš 10 dieną neša dividendus už visą mėnesį.
- Suteikiame paskolas pirkimui namų ant ilgų ir lengvų išmokėjimų.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS

Telefonas: HAymarket 1-2028

Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro. Automobilistams tuščias lotas šalimais.

TAI OBALSIS, KURIS PER 50 METŲ DAUGELIUI SUTEIKĖ GERBUVĮ IR TURTĄ

50

PLANINGAS TAUPYMAS VISADA NEŠA GERUS DIVIDENDUS

1905 50 1955

MUTUAL Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. Phone VI 7-7747

Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 val. po pietų. Ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiad. visai neatidaroma.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% SAVINGS

2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 5-4085

B.R.PIETKIEWICZ PRES.

TAUPYKITE

Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - - $53,000,000.00

ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valondos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32 (Archer Ave. at Sacramento)

PHONE: VIrginia 7-1141

Akademinis Skautų Sąjūdis maloniai kviečia atsilankyt į

Pabaltiečių Studentų Vakarą

šį sekmadienį, gegužės 29 d.

PULASKI BALLROOM — 1711 So. Ashland Avenue

BUS MENINĖ DALIS • ŠOKIAMS GROS BALIO PAKŠTO ORKESTRAS.

Įėjimas $1.25. • Pradžia 8 valandą vakaro.

AKADEMINIS SKAUTŲ SĄJŪDIS.

Hotpoint 50th Anniversary 1905-1955 2-Million-Dollar PRIZE CONTEST

Get Entry Blanks at SOLTIS

WIN A Hotpoint DREAM HOME

1st PRIZE This Hotpoint Dream Home . . . completely equipped, furnished, decorated and landscaped—including a lot of your choosing!

2nd PRIZE $3,000.00 HOTPOINT COMBINATION KITCHEN AND LAUNDRY

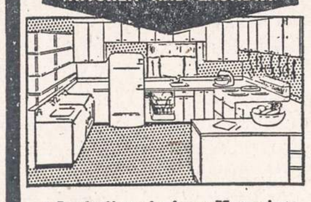

• Including de luxe Hotpoint Range . . . Refrigerator-Freezer . . . Dishwasher . . . Disposall® Food Waste Disposer . . . Automatic Washer . . . Clothes Dryer . . . and cabinets.

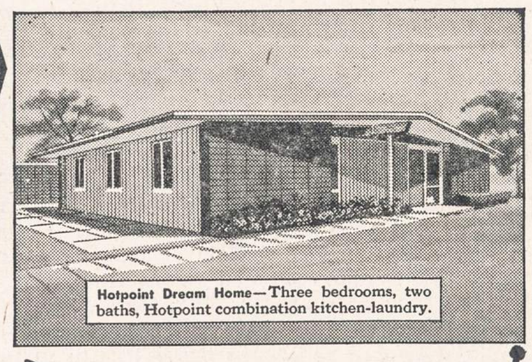

Hotpoint Dream Home—Three bedrooms, two baths, Hotpoint combination kitchen-laundry.

SPECIAL LOCAL PRIZE! Enter Now At Our Store . . . WIN A Hotpoint AUTOMATIC MOBILE DISHWASHER

EASY TO WIN! You compete only with people in this part of the country!

• All you do is ask us for a FREE entry blank. Fill it out, then mail it in! That's all . . . no puzzles to solve, nothing to buy. Enter soon!

NOTE! Winners will be refunded full purchase price on any single Hotpoint appliance bought during contest that duplicates prize won. Contest subject to all national, state and local regulations.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 W. 51st Street

Tel. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

JONAS GRADINSKAS

Televizijos, Radio, Patefonų Taisymas

"PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAŽIUOSIM POPIET"

J. G. Television, 944 W. 35th Place

Telefonas FRontier 6-1998

Pas lietuvį — ir geriau ir pigiau!

DAnube 6-6887

DAINA TELEVISION

PARDAVIMAS-TAISYMAS

3130 S. HALSTED

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.

Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Lituanica Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: FRontier 6-1882

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IŠ TOLIAU

K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas

6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.

Tel. GRovehill 6-7096

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS

iš arti ir toli

NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.

Pigus, sąžiningas patarnavimas

Šaukite:

R. ŠERĖNAS

4546 SO. WOOD STREET

Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

TONIKAS VIDURIAM

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, pūslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, prešalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja $4.00.

ALEXANDER'S CO.

414 BROADWAY

South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

★

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.

1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST

Chicago 29, Illinois

Lengva paskelbti skelbimą Naujienose

Paprastą **"Classified"** skelbimą labai lengva paskelbti NAUJIENOSE. Jis reikia aiškiai parašyti ant lapo popieriaus ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST.

Chicago 8, Illinois.

Reikia apskaičiuoti, kad laiškas laiku pasiektų dienraštį.

Kas nesuspėja laiško parašyti, skelbimą gali pranešti telefonu. Reikia paskambinti **HAymarket 1-6100**, pasakyti, kad norite paskelbti skelbimą ir pranešti skelbimo turinį. NAUJIENŲ tarnautojos jį užrašys ir suteiks visas reikalingas informacijas.

Skelbimai turi pasiekti dienraštį **prieš 4 val. vakaro**, jei norite, kad būtų išspausdinti rytojaus NAUJIENOSE. Šeštadieniais skelbimai priimami **iki 12 val.** Sekmadieniais — **iki 11 val. ryto.**

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3. 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams $9.00
Pusei metų $5.00
Trims mėnesiams $2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Tito Žada Nepasiduoti

Jugoslavijos ambasadorius Leo Mates atsilankė valstybės departamente ir užtikrino valstybės sekretorių Dulles, kad Jugoslavija laikysis "tvirtos nepriklausomybės" politikos, nepaisydama Sovietų Sąjungos pastangų įtraukti ją į "neutralizmo" vagą. Ambasadoriaus pasikalbėjimas su sekretorium Dullesu įvyko dėl to, kad Washingtone buvo kilę susirūpinimo dėl SSRS premjero Bulganino ir komunistų partijos sekretoriaus Chruščiovo suplanuotos kelionės, šio mėnesio pabaigoje, į Belgradą.

Iš tikrųjų, ir be ambasadoriaus Mateso užtikrinimo Jungtinės Valstybės galėjo būti ramios, kad Jugoslavijos prezidentas Tito nepuls į glėbį Kremliaus šulams. Jisai žino, kad jisai žūtų, nutraukęs saitus su Vakarais ir atsidėjęs Rusijos diktatorių malone. Nuo 1948 m., kai jisai atsimetė nuo Kominformo, jisai ir jo valdžia Jugoslavijoje išliko tik dėl to, kad jį rėmė Amerika. Iš JAV Jugoslavija gauna apie 100 milijonų dolerių kasmet, o šiemet prie tos sumos dar žadama pridėti tarp 200,000 ir 300,000 tonų kviečių, nes Jugoslavijai gresia badas dėl blogo pereitųjų metų derliaus (ir dėl netikusios komunistinės santvarkos).

Jei Tito pasuktų Maskvos pusėn, tos pašalpos iš JAV būtų kaip bematant sustabdytos.

Chruščiovas su Bulganinu gali jam taip pat prižadėti visokių gėrybių, bet, imdamas jas, Tito anksčiau ar vėliau turėtų virsti Maskvos vasalu; o su savo vasalais ji ceremonijų nedaro. Tuo gi tarpu JAV šelpė Jugoslaviją, nestatydamos jai jokių politinių sąlygų. Tito atstovai Jungtinėse Tautose neretai balsuoja prieš Amerikos pasiūlymus, bet Washingtonas niekad už tai Jugoslavijos nebaudė ir nebarė.

Savo esmėje Jugoslavijos politika yra gana artima neutralizmui; tik Balkanuose ji aiškiai palinko priešsovietinio bloko pusėn, kai Tito sudarė bendros gynybos sutartis su Graikija ir Turkija, kurios yra NATO nariai.

Valstybės sekretorius Dulles priminė Jugoslavijos ambasadoriui, kaip įžūliai Rusijos valdovai puldavo Jugoslaviją po 1948 m., ir pabrėžė, kad Maskvos nutarimas pasiųsti į Belgradą vyriausius savo valdžios vadus reiškia didelį Jugoslavijos laimėjimą.

Šaltasis karas eina į naudą diktatoriui Tito. Jį šelpia Jungtinės Valstybės ir jam lenkiasi Sovietų Rusija. O Jugoslavijos žmonės velka diktatūros jungą.

Vėl Brickerio Pataisa

Sen. Bricker (rep. iš Ohio) vėl įteikė kongresui sumanymą pataisyti JAV konstituciją, pridėjus prie jos nuostatą, kad tarptautinė sutartis tegali pakeisti vidaus įstatymą tik tuo atveju, jei pakeitimą padaro kongresas paprastu įstatymų leidimo keliu.

JAV konstitucija tokia, kokia ji yra ir buvo nuo to laiko, kai ji buvo priimta ir patvirtinta (1789 m.), sako, kad JAV prezidento pasirašyta ir senato patvirtinta tarptautinė sutartis turi "vyriausiojo krašto įstatymo" galią. Ohio senatorius mano, kad tai esą "pavojinga" kraštui, nes prezidentas galįs tarptautinėmis sutartimis pakeisti bet kurį krašto įstatymą ir net pačius valstybės pagrindus, — nors to niekad nėra atsitikę.

Jo pasiūlyta konstitucijos pataisa buvo atmesta pereitame kongrese. Iš tikrųjų, ji nepraėjo tik per vieną balsą. Prez. Eisenhoweris ir valstybės sekretorius Dulles griežtai priešinosi pataisai, kadangi ji labai susiaurintų prezidento teises, darant tarptautines sutartis. Sutartis turėtų faktiškai tvirtinti abeji kongreso rūmai, o ne vien tik senatas, ir neretai, sutarties įgalinimui, reikėtų specialaus kongreso įstatymo.

Tačiau sen. Bricker vėl kelia konstitucijos taisymo klausimą. Jo pasiūlymą svarstė ir 3 balsais prieš 2 pareiškė pritarimą senato teisinio komiteto komisija (subcommittee). Už pataisą balsavo du republikonai ir vienas demokratas; prieš — du demokratai.

Tarp kitų, Brickerio pataisą remia sen. Dirksen (rep. iš Illinois), tuo būdu atvirai išeidamas prieš Eisenhowerio ir valstybės sekretoriaus Dulleso nusistatymą.

Nemanoma, kad Brickerio pataisa gaus dviejų trečdalių daugumas senate ir atstovų bute, bet JAV prezidentui vėl teks viešai ginčytis su savo partijos žmonėmis kongrese, kurie nuolatos kaišioja lazdą į administracijos vežimo ratus.

BUV. STEIGIAMOJO SEIMO NARIŲ MAKAUSKO, VAIDOTO SVEIKINIMAI

Išsilaisvinusi lietuvių tauta ir vėl turės rinkti Steigiamąjį Seimą

Komitetas Steigiamojo Seimo 35-ių Metų Sukakčiai Paminėti gavo tokį laišką iš Kanadoje gyvenančio V. Vaidoto, buv. Steigiamojo Seimo valstiečių liaudininkų frakcijos nario:

"Širdingai dėkoju už Jūsų malonų pakvietimą dalyvauti Chicagoje rengiamam St. Seimo sukaktuvių minėjime, kuris esamose sąlygose žada būti įspūdingas. Toronte tas minėjimas įvyko geg. 15 d. Galėčiau ir labai norėčiau Jūsų minėjime dalyvauti, pasimatyti su taip seniai nematytais bičiuliais ir pažįstamais, bet jau du metai esu be darbo. Kelionės, o gal nakvynės išlaidos man yra nepakeliamos.

"Siunčiu Jums širdingiausius savo sveikinimus ir linkėjimus St. Seimo 35 metų Jubiliejaus proga".

O Jonas Makauskas, buvęs St. Seimo valstiečių liaudininkų frakcijos narys, atsiuntė tokį laišką:

Negalėdamas asmeniškai atvykti, mintimis esu su Jumis ir drauge išgyvenu tą istorinį įvykį, kai prieš 35 metus, visos lietuvių tautos išrinktasis Steigiamasis Seimas susirinko pirmo posėdžio.

Man teko didelė garbė būti Lietuvos žmonių rinktu atstovu.

Steigiamojo Seimo Lietuva laukė pradedant vysk. Valančiaus, Aušros ir Varpo gadynėmis, St. Seimo idėja buvo Lietuvos žmonėse aiški ir apčiuopiama. Dar rusiško carų imperializmo pavergti, pirmai proškaistei pasitaikius, jie pasisakydavo viešai už sušaukimą Steigiamojo Seimo — Lietuvos Šeimininko.

St. Seimo reikalavimą randame 1905 metų Didžiojo Vilniaus Seimo nutarimuose.

1917 m. skilęs Petrapilio Seimas abiejų šalių rezoliucijose pabrėžia būtinumą sušaukti Lietuvos St. Seimą, kaip tautos valios Vyriausį Reiškėją.

Lietuvių Konferencija Vilniuje 1917 m. rudenį ir Nepriklausomybės paskelbimo Vasario 16-os aktas pareiškia, kad Lietuvos Valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas St. Seimas, demokratiniu būdu, visų jos gyventojų išrinktas.

Tas pat St. Seimo nusakymas yra laikinoje Valstybės Konstitucijoje, V. Tarybos priimtoje 1919 m.

Tenka pabrėžti, kad St. Seimo sušaukimą įgyvendinti ir paversti jį tikrove padėjo visa lietuvių tauta, kuri 1918-1920 metais spontaniškai sukilo savo valstybę atkurti, ir savo sūnų ir brolių karių-savanorių aukomis apgynė tėvynę nuo priešų ir privedė ligi St. Seimo. Jiems už tai didžiausia garbė.

Šiandie, minėdami praeitį, mes privalome neužmiršti, kad išvijus iš mūsų krašto žiaurųjį rusų bolševiką — okupantą ir atgavus nepriklausomybę, ir vėl, kai anais laikais, Lietuva bus reikalinga savos Konstituantos — savojo Steigiamojo Seimo.

O dabar, gyvendami laisvėje, būkime vieningi ir stiprūs lietuviškoje dvasioje, sukaupkime visas gyvybines jėgas vieninteliam dideliam tikslui — Lietuvos Nepriklausomybei atgauti.

Jonas Makauskas,
Buv. St. Seimo atstovas

Pastabos dėl Kanados Mažosios Lietuvos Bičiulių D-jos Centro V-bos pasisakymo Maž. Lietuvos reikalais

Kanados Maž. Lietuvos Bičiulių D-jos Centro Valdybos pasisakymas yra kai kuriais atžvilgiais savotiškas ir čia noriu padaryti dėl jo keletą pastabų.

Žiūrint jau vien iš formalinės pusės, jis yra padarytas Kanados Maž. Lietuvos Bičiulių D-jos C. Valdybos vardu. Bet tos valdybos vadovaujančioji dalis, būtent pirmininkas ir sekretorius (p. p. V. P. ir A. L.) yra juk ne kokie Maž. Lietuvos lietuvių bičiuliai, bet patys Maž. Lietuvos lietuviai, Klaipėdos krašto gyventojai. Todėl ir bičiulių pavadinimo pavartojimas šiuo atveju, pilnesne to žodžio prasme, nėra tikslus, ir iš šalies žiūrint, atrodytų, kad čia pareikštos mintys tėra iš tikrųjų daugiau vien tik mūsų Maž. Lietuvos akcijos draugų ir bičiulių pasisakymas.

Darydamas šią pastabą, nenoriu jokiu būdu teigti, kad mažlietuviai negalėtų Maž. Lietuvos Bičiulių rateliuose dalyvauti. Čia tik pastebiu, kad Kanados Maž. Lietuvos Bičiulių D-jos C. V-bos mažlietuviai nariai, netekę svarbesnės vadovaujančios rolės mažlietuvių politinėj veikloj, pradėjo prieš Maž. Lietuvos atstovus Vlike nusistatyti ir tą savo nuomonę visokiais būdais ir spaudoj skelbti. (Žiūr. Kanados Maž. Lietuvos Bičiulių D-jos C. V-bos pirmininko, p. V. P., straipsnius "Nepriklausomoj Lietuvoj").

Truputis iš praeities

Maž. Lietuvos atstovo į Vliką priėmimo proga, paminėti dabartiniai Kanados M. L. B. D-jos C. V-bos mažlietuviai nariai Kanadoje ir vienas trečias asmuo, gyvenąs Amerikoje, buvo ant greitųjų sudarę vadinamąjį Maž. Lietuvos liet. rezistentų ratelį, nes Maž. Lietuvos atstovas Vlike turėjo formaliai būti patvirtintas Maž. Liet. rezistentų vardu. Gavę atlikti šią, jų manymu, labai svarbią procedūrą, Kanadoje esantieji pradėjo pretenduoti į mažlietuvių rezistencijos vadovus ir manė, kad jų parašu patvirtintas , žilagalvis Klaipėdos krašto atvadavimo veteranas turės Vlike jų klausyti ir laikytis jų nuomonės. Šie, palyginti, jauni, vadistinių nusiteikimų žmonės pradėjo galvoti, kad jie esą geriausi mažlietuvių vadovai ir nebūdami rinkti, nei turėdami platesnio pobūdžio mažlietuvių pritarimo, pradėjo siuntinėti kitiems Amerikos kontinento Maž. Lietuvos būrelių vienetams aplinkraščius ir t. t. 1954 m. birželio mėn. 5 ir 6 d. d., Toronte įvykusiame Maž. Lietuvos liet. atstovų suvažiavime jie savo apyskaitiniuose pranešimuose guodėsi, kad kiti mažlietuvių būreliai neduodą jiems atsakymų ir nepakankamai su jais bendradarbiaują. Aname suvažiavime jie Maž. Lietuvos Vliko atstovą, kuris tada Amerikos kontinente lankėsi ir suvažiavime dalyvavo, dar ant rankų kilojo ir, stengdamiesi jam įsiteikti, jo akivaizdoj primetinėjo kitų kolonijų atstovams, kad jie, girdi, nepakankamai stropiai paruošę svečio atsilankymo parengimus ir t. t. (Kai kas čia pastebima smulkiau, nes ir jie rašinėja laikraščiuose smulkmenas).

Po vispusiškesnių diskusijų Maž. Lietuvos rezistencijos klausimas buvo naujai pertvarkytas ir centras įsteigtas New Yorke. Taigi, šiems asmenims Kanadoj subrėško saulėleidis ir jų įsivaizduoti vadovavimo planai pradėjo menkėti ir griūti. Maž. Lietuvos Vliko atstovas savo veikloje pradėjo darytis, jų nuomone, blogas, ir ypač jis pablogėjo jiems, kai, gal būt, jo iniciatyva į rezistentų būrelį pradėjo susijungti ir politiniai nukentėję Europoje gyveną Maž. Lietuvos lietuviai ir, remdamiesi savo veiklos senesne praeitimi, pasivadino vyr. mažlietuvių rezistenciniu organu.

Ilguose straipsniuose priekaištaujančia forma jie diskutuoja Maž. Lietuvos vadovybės trūkumus ir panašiai, tartum šis kraštas būtų kokia atskira respublika ir lyg mes gyventume šiandien namie ir turėtume progos kurti nepriklausomo liet. gyvenimo nuostatus ir formas. Juk šiuo metu, mums gyvenant tremty ar emigracijoje, kokios nors smulkmeniškos, kad ir mūsų mažlietuvių organizacijos veiklos kritikos negali turėti jokios ypatingesnės reikšmės, nes išeivijoje ši veikla niekados nebus tobuliausia ir be priekaištų. Todėl vilkimas šių, vietomis visai naminio pobūdžio klausimų ir ginčų į viešumą, yra visai bereikalingas dalykas ir juo nėra nieko konstruktyvaus pasiekiama. Maž. Lietuvos problemos yra iš viso sunkios ir opios ir todėl, atrodo, užtektų jau, kad to krašto mūsų veikėjų darbas yra jau kitataučių sunkinamas.

Toliau jie guodžiasi, kad Maž. Lietuvos Liet. Tarybos nutarimai remiasi kartais nedidelio atstovų skaičiaus nuomonėmis ir t. t. Bet jie tur būt atsimena, kad, kai jie patys prieš porą metų Kanadoje buvo pradėję vadinamąją mažlietuvių rezistencinę veiklą vystyti, tai jų bandymas visai neturėjo jokio platesnio pagrindo ir jie nebuvo jokio, atstovų suvažiavimo išrinkti, o tačiau ėmė veikti lyg būtų buvę išrinkti žmonės. Todėl ir Europoje, kartais dėl didesnių išlaidų ir kitokių priežasčių, ne visada gali didesni atstovų skaičiai suvažiavimuose dalyvauti (paprastai atstovų skaičius suvažiavimuose būdavo gana gausus). Tad darant kitiems priekaištus, reikėtų pasižiūrėti ir į save bei atsižvelgti ir į bendras mūsų visuomeninei veiklai nepalankias sąlygas.

Priekaištai dėl Maž. Lietuvos atstovo partiškumo Vlike

Menamai po demokratijos šydo priedanga, Kanados M. L. B. D-jos centro valdyba savo pasisakyme Maž. Lietuvos reikalais "Naujienose" paliečia ir M. Lietuvos Vliko atstovo laikyseną Tautos Fondo Tarnybos klausimo atžvilgiu ir sako, kad šį klausimą Vlike sprendžiant, M. L. atstovas įsivėlęs, girdi, į partijų grūmtynes. Vlikas, kaip žinome, susideda iš liet. politinių partijų atstovų ir todėl mūsų (mažlietuvių) atstovas, norėdamas bent kiek aktyviau Vliko darbuose dalyvauti, savo balsavimu savaime visada vieną ar kitą partijų bloką parems ir, kaip Kanados M. L. B. D-jos C. V-ba sako, į partijų grumtynes įsivels. Partinio pobūdžio diskusijos yra išvengiamos tik ten, kur klausimai yra sprendžiami diktatūrine forma. Todėl, jei Maž. Lietuvos atstovas Vlike nori laikytis demokratiškos taktikos ir nebūti ten vien tik kokio statisto rolėje, tai jo partiškumas yra beveik neišvengiamas. Juk visada įvairūs autoritetinių ar vadistinių polinkių asmenys primeta savo priešingos polit. nuomonės atstovams visokias tariamas partines negeroves, kad to priedangoje pateisintų savo nuomonę ir veiksmus.

(Bus daugiau)

LIETUVOS STEIGIAMASIS SEIMAS

Liudo Šmulkščio paskaita, skaityta Steigiamojo Seimo 35-rių metų sukakties minėjime, surengtame Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 1955 m. gegužės 22 d.

Didžiai gerbiamasis prezidiume,
mieli Lietuvos Steigiamojo Seimo
atstovai, ponios ir ponai!

Istoriniame Vasario 16 dienos akte Lietuvos Taryba pareiškė, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas steigiamasis seimas, demokratiniu būdu visų gyventojų išrinktas.

1920 m. gegužės 15 d. Steigiamasis Seimas, susirinkęs laikinojoj Lietuvos sostinėj, Kaune, įvykdė minėtą Tarybos pareiškimą, dideliu dvasiniu pakilimu vienbalsiai priimdamas šią rezoliuciją:

Lietuvos Steigiamasis Seimas, reikšdamas Lietuvos žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą nepriklausomą Lietuvos Valstybę, kaip demokratinę respubliką, etnografinėmis sienomis, ir laisvą nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis valstybėmis.

Demokratiniu būdu išrinktieji Steigiamojo Seimo atstovai vienbalsiai pareiškė visos lietuvių tautos aiškų ir griežtą nusistatymą atstatyti laisvą ir demokratinę Lietuvos respubliką etnografinėse ribose.

Tačiau šis svarbusis aktas, Lietuvos valstybės atkūrimas, po ilgų svetimiesiems vergavimo metų, staiga pats savaime neatsirado. Jis buvo ilgų ir skausmingų lietuvių tautos laisvės kovų padarinys. Tos kovos ir pastangos išsilaisvinti tęsėsi virš 120 metų nuo pat 1795 metų padalinimo. Valstiečių sukilimai, baudžiavos jungo nusikratymas, tautinis lietuvių atgimimas buvo lėti, bet svarūs žygiai į nepriklausomybę. Jono Basanavičiaus — "Auszra", Vinco Kudirkos — "Varpas", Juozo Tumo-Vaižganto — "Tėvynės Sargas" kartu su būriais talkininkų skynė kelius į Lietuvos laisvę. Šimtai nežinomųjų knygnešių, lietuvės močiutės sengalvėlės, slaptoji kaimo mokykla prie ratelio, gražiai pavaizduotoji skulptoriaus Petro Rimšos, remte rėmė tautinio atgimimo spaudos siekimus. Savąją spaudą atgavus, Petro Vileišio "Vilniaus Žinios", Kazio Griniaus ir Felicijos Bortkevičienės "Lietuvos Ūkininkas" ir "Lietuvos Žinios", Antano Smetonos "Viltis", kun. Adomo Dambrausko-Jakšto "Draugija" ir "Vienybė", Seinų "Šaltinis" kelte kėlė lietuvių politinį susipratimą.

Amerikos lietuviai stipriai parėmė tautinį prisikėlimą. Dr. Jonas Šliupas ir kun. Aleksandras Burba buvo žymiausieji lietuvių sąjūdžio vadai. Juos pasekė tūkstančiai. "Lietuviškasis Balsas", "Wienybė Lietuvninkų", "Garsas Amerikos Lietuvių", "Lietuva" buvo jų tautinių siekimų puoselėtojai.

Greta spaudos lietuvių tautą žadino organizuotoji visuomenė: varpininkai-demokratai, socialdemokratai, krikščionys demokratai, viltininkai-tautininkai, o taip pat gausios Amerikos lietuvių organizacijos. Jų veiklą vainikavo Amerikos lietuvių seimai, 1905 m. gruodžio mėn. 4-6 dienų Vilniaus Didysis Seimas, su 2,000 delegatų, 1917 metų Lietuvių konferencijos Petrapily, Stockholme ir kitur savo nutarimais reikalavusios teisės leisti lietuvių tautai pačiai savo likimą spręsti.

Spaudos ir visuomenės veikla savo uždavinius pasiekė. Lietuvių tautinis susipratimas pakilo. Lietuvai laisvė ir nepriklausomybė brėško. Pirmojo pasaulinio karo pabaigos suirutėje Jungt. Amerikos Valst. prezidentas Wilson'as paskelbė garsiuosius tautų laisvės ir apsisprendimo punktus. Jais pasinaudojo lietuvių tautos veikėjai. Lietuvos Taryba paskelbė Vasario 16 d. aktą. Jį reikėjo įvykdyti ir apginti. Priešų netrūko. Pakrikę, bet ginkluoti vokiečių kariuomenės likučiai bastės krašto viduje. Iš rytų slinko rusų bolševikų gaujos, iš pietvakarių — lenkai. Viduje vyko įvairūs neramumai ir net kūrėsi valsčių "respublikos". Visi tie priešai siekė jauną Lietuvos laisvės diegelį sunaikinti. 1919 m. pradžioje koalicinė, iš visų Lietuvos politinių partijų atstovų sudarytoji, antroji Lietuvos vyriausybė, pirmininkaujama Mykolo Sleževičiaus, pakvietė prie ginklo karius savanorius, sukūrė ginkluotas pajėgas ir begaliniu doriausių mūsų tautos sūnų pasišventimu bei kraujo aukomis Lietuvos laisvę apgynė, atmušė svetimus įsibrovėlius ir aptvarkė vidaus nenuoramas. Praskynė kelią taikos ir kūrybos darbui.

Šiais sunkiausiais Lietuvai 1919 metais Amerikos lietuviai savo tautinę pareigą taip pat gražiai atliko. Jie pagelbėjo gauti iš Jungt. Amer. V-bių vyriausybės paskolą maisto gaminiais ir ginklais, o Amerikos Pašalpos Valdyboje jie išgavo Lietuvai $1,000,000.00 paskolą. Tais pat metais Lietuvos vyriausybė atsiuntė į šį kraštą finansinę misiją Lietuvos paskolos lakštams platinti. Amerikos lietuviai nupirko paskolos bonų už $1,800,000.00. Pinigai dalimis buvo siunčiami į Lietuvą ir kėlė jos ūkinę gerovę. Lėšų telkimas ir Amerikos lietuvių delegacijos žymiai parėmė Lietuvos įsitvirtinimą tarptautinėje plotmėje. Neužmirštini žygiai Paryžiaus taikos konferencijoje. Atsikuriančios Lietuvos valstybės būklė nuolat stiprėjo.

Dar galutinai mūšiams neužsibaigus su išorės ir vidaus priešais, susidarė palankesnės sąlygos Lietuvos šeimininkui — Steigiamajam Seimui sušaukti.

* * *

1919 m. birželio 16 d. sįtatymu, pasirašytu Valstybės Prezidento Antano Smetonos ir Ministerio pirmininko Mykolo Sleževičiaus, sudaryta komisija St. Seimo rinkimų įstatymo projektui paruošti. Kokiu atsidėjimu ir kaip plačiai šis įstatymo projektas buvo ruošiamas, matyti iš šios Komisijos sudėties. Komisijos pirmininkas Vidaus reik. ministeris Petras Leonas, nariai — Teisingumo min. L. Noreika, Min. be portfelio žydų reikalams — M. Soloveičikas, Valstybės Tarybos nariai — kun. K. Šaulys, Dr. E. Draugelis, Vyr. Tribunolo narys A. Janulaitis, Kauno Apyg. Teismo pirm. V. Mačys, Kauno Apyg. Teismo Valstybės Gynėjas R. Skipitis, Užs. reik. min. reikalų vedėjas dr. D. Zaunius, Kauno Miesto Valdybos nariai — M. Janavičia, L. Garfunkelis, K. Blaževičia, agr. J. Masiulis, ekon. J. Blynas. Komisija projektą privalėjo paruošti iki 1919 m. liepos 31 d. Ji savo darbą atliko. Valstybės Taryba 1919 m. spalio 30 d. priėmė Lietuvos Steigiamojo Seimo rinkimų įstatymą. Seimo atstovai renkami visuotiniu, tiesiu, lygiu ir slaptu balsavimu, saugojant proporcionalią sistemą. Rinkimuose dalyvauja visų tikėjimų ir tautybių Lietuvos piliečiai, vyrai ir moterys, kuriems rinkikų sąrašus statyti pradedant sueįjus 21 metus amžiaus, kariams — 17 metų. Balsavimo teisė atimta asmenims, nubaustiems teismo už valstybės išdavimą ar kitus sunkiuosius nusikaltimus. Atstovais renkami ne jaunesni, kaip 24 metų amžiaus asmenys.

1919 m. gruodžio 10 d. sudaryta Vyriausioji St. Seimo rinkimų komisija: pirm. P. Leonas, nariai: V. Mačys, kun. K. Šaulys, L. Garfunkelis ir A. Bžozovskis. Lietuva padalyta į dešimtį rinkiminių apygardų.

Dar 1919 m. lapkričio 20 d. išleistas St. Seimo rinkimų laisvės apdraudimo įstatymas, garantuojąs piliečiams pilną balsavimo teisę ir laisvę.

(Bus daugiau)

Sen. Dirkseno kalbos ištrauka

(Kalba buvo pasakyta Lietuvių Prekybos Rūmų bankete, Chicagoje, geg. 15 d. Bismark viešbutyje)

Tik prisiminkime to krašto (Lietuvos) šaunumą prieš šešetą šimtų metų! Tai buvo tris šimtus metų anksčiau negu pirmieji piligrimai atvyko į šį kraštą. Tai buvo daug, daug metų prieš Amerikos tapimą respublika. Tai buvo pusantro šimto metų prieš Kolumbo kelionę iš Ispanijos ir šio žemyno atradimą.

Prieš daug daug metų šaunioji Lietuva siekė nuo Baltijos ligi Juodosios jūros, turėjo puikią savo kultūrą ir savitas tradicijas. Vėliau kraštą užklupo padalinimai ir kančios. Galingi ir stiprūs kaimynai savo batu sutrypė žmonių laisvę. Sekė kruvini sukilimai, pasipriešinimo kovos, turint viltį, kad laisvė gali būti atsiekta. Pasišventimas laisvei niekuomet neužgeso šios kuklios (lietuvių) tautos širdy.

Ir štai sulaukta atgimimo! Atgimimo po karo, kuriame ir aš dalyvavau, — sakė senatorius Dirksen. — Pirmojo Pasaulinio karo metu, Vakarų fronte aš buvau eilinis, o vėliau leitenantas. Sėdėdamas apkasuose, dažnai dūmodavau: kodėl turi žūti jaunos gyvybės? Už ką? Tuomet apmąstydavau anuometinio Amerikos prezidento žodžius, kad mažos tautos taip pat turi turėti viltį. Įsivaizduoju, koks džiaugsmas ir koks padėkos jausmas po karo pripildė lietuvių, latvių ir estų širdis ir su kokiu pasitenkinimu iš jų krūtinių veržėsi padėkos daina.

Netrukus buvo sudaryta taikos sutartis su Rusija. Ir kas joje buvo pasakyta? — klausė senatorius Dirksen. — Rusija visiems laikams . . . Taip, visiems laikams atsisako teisių į Lietuvos žemę ir jos žmones. Tokius žodžius sovietai įrašė į paktą. Tik pagalvokite!

O kas sekė? Prieš penkiolika metų vidurnaktį atėjo ultimatumas, o sovietų daliniai išniekino ir išprievartavo Lietuvos žemelę, pajungė josios vyriausybę ir užpūtė jos laisvės žibintą.

Ką galėtumėm šiandien pasakyti tiems kukliems Lietuvos žmonėms? — tarė senatorius Dirksen. — Jeigu jie girdi mano balsą, pirmiausia norėčiau jiems pasakyti — prisiminkite Amerikos prezidento žodžius, pasakytus pernai metais: "Dievas, kuris žmonijai davė gyvybę, tuo pat metu žmogui suteikė teisę į laisvę. Mūsų pačių naudai mes turime padėti kitoms tautoms atsiekti laisvės ir savivaldos palaimos".

Ar galima išsireikšti dar aiškiau? Patsai šio krašto prezidentas sako, kad mūsų pačių naudai turime kitiems padėti atgauti savivaldą ir laisvės teises. Tai yra šaunus žodis, einąs iš mūsų respublikos.

Antras dalykas, kurį norėčiau pasakyti žmonėms Pabaltijo kraštuose yra tas: be laisvės negali būti patvarios taikos pasaulyje.

Toliau senatorius Dirksen kalbėjo:

Kur tik susirenka žmonės, kurių tėviškėms išplėšta laisvė, jie kalba apie laisvę, jie organizuoja pagalbą, jie ruošiasi aukoms ir planuoja iš anksto tai dienai, kuomet toji laisvė galės būti atstatyta. Tų žmonių, kuriems išplėšta laisvė, tautiečiai ir giminės, turintieji kraujo, kultūros ir tradicijų ryšius, kur tik jie bebūtų — Pietų Amerikoj, Jungtinėse Valstybėse, Azijoj, Vidurio Rytuose ar kitur — svarstys, planuos ir organizuos, kaip tą laisvę atgauti. Ir kai tai reikia padaryti jėga, tuomet gražusis taikos audinys sutraukytas. Ir todėl aš sakau — pažymėjo senatorius Dirksen. — Sakau: be laisvės negali būti taikos.

Trečias dalykas, kurį aš norėčiau Lietuvon perteikti, būtų žodžiai Abraomo Linkolno, vieno išmintingiausių ir didžių žmonių, puošusių žmonijos istoriją. Viena proga Linkolnas yra pasakęs "Mes norime suteikti laisvę vergui, kad užtikrintume laisvę laisviesiems".

Ar jūs kada nors pagalvojote, kad komunizmas, diversija, toji brutali imperialistinė ideologija, šliaužia per žemę kaip vėžio liga.

Kuomet aš 1932 metais buvau Kongreso narys, sakė senatorius Dirksen, — komunizmas buvo apglėbęs 175 milijonus žmonių Sovietų Sąjungos ribose. Šiandien jau virš 800 milijonų žmonių, t. y. tarp dvidešimties ir 25 nuošimčių visos žmonijos yra šios brutalios imperialistinės komunizmo ideologijos orbitoje.

Kas gali užtikrinti, kad toji vėžio liga nesiplės visu savo piktybingumu? Jokios garantijos tam nėra.

Čia verta sugrįžti prie Linkolno žodžių: suteikti laisvę pavergtiesiems, kad tą laisvę užtikrinus laisviesiems. Taigi, kur tiktai šiandieną po jungu randame Dievo vaikų pajungtų, — tai pasidaro mūsų reikalas.

Taigi matote, atsakymai paprasti. Juos randame prezidento Eisenhowerio žodžiuose, juos randame Abraomo Linkolno išminty. Atsakymus duoda logika ir sveikas protas.

Taigi šįvakar, mieli bičiuliai, aš turiu garbės pasveikinti jus, kurie matėte kryžiuojamą laisvę savo tėviškėse, ir kurie išlaikėte savo kultūrą čia, kur klesti laisvė. Šisai susirinkimas yra simboliškas. Pabaltiečių kraujas yra didvyrių kraujas. Aš sveikinu jus, aš einu išvien su jumis, remdamas jūsų siekius, nes ten, kur nėra laisvės, ten jau pasidaro Amerikos reikalas.

Cleveland, Ohio

Mirė Mary M. Lait-Matulaitienė

Dabartiniu laiku per dažnai gauname žinių, kad vienas ar kitas senas pažįstamas ar draugas išsiskyrė iš gyvųjų tarpo. Štai mano jaunų dienų draugas waterburietis, Juozas Bendleris, dabar gyvenąs Clevelande, pranešė apie irgi senos waterburietės Mary Broniškaitės-Matulaitienės staigią mirtį gegužės 17 d. Ji mirė nuo širdies smūgio. Jos vyras, Dr. F. Matulaitis, kuris buvo žymus visuomenininkas, mirė prieš kelius metus.

Velionė M. Broniškaitė-Matulaitienė gimė Shenandoah (Pa.) 1888 m. Broniškų šeima, dar prieš 1900 metus, persikėlė į Waterbury, Conn., gyventi. Be Mary, šeimoje buvo dar dvi dukterys ir du sūnūs, jauniausias jų buvo teisėjas ir mirė praeitais metais.

Broniškų šeima buvo viena iš labai gerbiamų Waterbury šeimų. Siekdama aukštesnio mokslo, jaunoji Mary nuvyko į Bostoną ir tenai baigė gailestingosios sesės profesiją. Be to, ji dar toliau specializavos New Yorko vaikų ligoninėje ir kurį laiką buvo "visiting nurse" New Yorke ir Waterbury.

1920 metais ji ištekėjo už Dr. F. Matulaičio ir gyveno Worcester, Mass., kur daktaras tada praktikavo. Vėliau jie gyveno Detroite, Daytone ir nuo 1935 metų Clevelande, kur jiedu dirbo savo profesijose.

Velionė buvo kilni moteris, atsidavusi savo profesijai. Ji buvo meno mėgėja. Paliko gana įdomią savo piešinių kolekciją. Paskutiniais metais ji praleisdavo nemažai laiko studijuodama įvairius kryžius bei jų konstrukciją. Šiam tikslui ji lankė The Walter Russell Foundation Clevelande.

Jos laidotuvės buvo privatinės ir kuklios, — taip ji gyveno, taip ji norėjo, kad būtų. Be jos vienintelės dukters su vyru ir dviem mažais vaikais, laidotuvėse dalyvavo tiktai buvęs waterburietis Juozas Bendleris. Kaip Dr. Matulaičio, taip ir velionės M. Matulaitienės kūnas buvo sudegintas.

Ir taip vienas po kito tie senieji waterburiečiai išeina į tą kelionę, iš kurios niekas nebegrįžta . . . —Nora Gugienė

REDAKCIJOS ATSAKYMAI PRAŠOMA ATSILIEPTI

Jums atsakysime, kai atsiųsite savo adresą.

Vincas Krėvė priklauso visiems lietuviams!

Kalbasi apie atominio amžiaus statybą

Eilė Chicagos cemento pramonės atstovų buvo susirinkę apsvarstyti statybinių klausimų ryšium su atominiu amžiumi.

Jie svarstė statybos reikalus, gavę atominio sprogdinimo duomenis iš Nevados bandymų vietovės. Pasirodė, jog ten sprogus atominei už 4,700 pėdų ir kitai už 10,500 pėdų, cementiniai namai išvengė didesnių išorinių sugriovimų. Tai patvirtino asmenys, kurie sekė anuos bombų sprogdinimus.

Kitu atveju 400 civilinės gynybos pareigūnų buvo parodytas filmas, vaizduojąs atominius bandymus Nevados bandymų plote. Filmas buvo parodytas ryšium su artėjančiu vandenilio bombos "metimu" ant Chicagos birželio 15 d.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2. Šeštadieniais 10—2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Firestone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.
1934 W. 59th Street Tel.: GRovehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

RAKANDAI
ILGIAU TARNAUS
GRAŽIAU ATRODYS IŠ
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PROGRESS FURNITURE Co.
4181-83 ARCHER AVENUE
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.
KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠŠIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

BUICK'AS
LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU
APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS
Dabar yra laikas įrengti savo namą žiemai.
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.
CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SOUTH HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

Dr. Juzė ir Dr. Kęstutis AGLINSKAI
GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGĖ-GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antrad. 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet. Ketvirtad., penktad. 2-4, 6-9 popiet. Šeštadieniais 10-2 val. popiet.
Tel. ofiso: PRospect 6-1795
Rezid.: GRovehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir penktadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų. Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Spec. smegenų ir nervų ligos.
Val.: antr. ir ketv. 7:30 iki 8:30 P. M. Šeštad. 12:30 iki 4:00.
Kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, sešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų. Trečiadieniais pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. Ofiso ir rezid. WAlbrook 5-3388
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2624 West 71st Street
(Kampas 71 & Talman Ave.)
Priėmimo valandos: Kasdien nuo 7 iki 9 vak. Sekmadieniais tik susitarus.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val. p. p., ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiad. Šeštad 10-3. Kitu laiku — susitarus.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: Kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10—12 ryto ir 5—8 val. vak. Šeštadieniais 10—2.

Tel.: ofiso GR 6-4322. Rez.: HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vakaro, išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. m. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Tel.: LA 3-4949, namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas: PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

Tel. ofiso: CLiffside 4-2896
Rez.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų, šešt. 2-6 v. p.p., išskyrus sekmadienius.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GR 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef.: PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8 — 10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šeštadienį 2—4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINES LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šeštad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet; trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų. Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

Nesenstančios vertybės už mažą kainą

Ar jau turite šiuos veikalus:

1. William Shakespeare MACBETH. Didžiausio visų laikų dramaturgo garsiausia tragedija, poeto Kleofo Jurgelionio vertime. (Pirmieji užsisakę gaus šią knygą gražiai įrištą į kietus viršelius).
2. Miguel de Servantes PERSKYRŲ TEISĖJAS. Didžiojo ispanų klasiko "Don Kichoto" autoriaus komedija. M. Rastenio vertimas.
3. M. Arcibašev PAVYDAS. Psichologinė penkių veiksmų drama. Didelis įtempimas per visą veikalą.
4. Vsevolod Garsin KARĖS LAUKUOSE. Įdomūs rusų caristinės armijos kareivio atsiminimai. Parašyta labai gyvai ir intriguojančiai.
5. Paul Lafargue PASAKA APIE ADOMĄ IR JIEVĄ. Sulyginamosios mitologijos veikalas. Vertė P. Miškinis.
6. Erkman-Chatrian LAIKRODININKO ATSIMINIMAI. Prancūzų rašytojo apysaka iš Napoleono karų laikmečio.

Visas šias vertingas knygas gausite NAUJIENŲ administracijoje tiktai už $1.00. Atsilankykite ar siųskite money orderį nedelsdami, nes kai kurių iš šių knygų kiekis labai ribotas.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS

Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ. Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinio aukšto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.

Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateities dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pasaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrių.

Padėkite taupomus pinigus į šią progresyvę, tvirtą — su viršum 14½ milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas aukštas dividendas.

Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVENUE JOHN PAKEL, Prezidentas Telef.: GRovehill 6-7575

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Atsirado prapuolusių kinų pinigų

Vienas Chicagos bankas atsisakė Chicagos biznieriui išmokėti $100,000 pagal vieną JV iždo boną, nes paaiškėjo, kad tai esama tautinės Kinijos prapuolusio, ligi šiol ieškomo kapitalo.

Milijoninių tautinės Kinijos sumų išeikvojimas buvo siejamas su gen. ltn. Pang-Tsu Mow, kuris Amerikoje buvo kurį laiką tautinės Kinijos tam tikrų aviacijos užpirkimų atstovas. Tačiau 1951 m. Mow raštinė šiame krašte buvo uždaryta, o pats Mow tautinės Kinijos respublikos buvo pakaltintas milijoninių sumų išeikvojimu. Iš Amerikos Mow pabėgo į Meksiką, kur jis 1952 m. buvo suimtas ir uždarytas iki teismo į kalėjimą.

Netikę nakvynių namai

Miesto statybos inspektoriai, patikrinę penkiolika nakvynių namų, rado, kad daugelis jų neatitinka statybos kodo reikalavimų. Kai kuriuose jau eina remontas ryšium su iškilusia prieš tokius pastatus akcija.

Kaip žinia, keliuose tokiuose namuose kilus gaisrui, sudegė visa eilė žmonių. Šiokių namų inspektavimas tęsiamas. Pažymima, kad nors vietomis patys pastatai taisomi, bet pavojus tebepalieka dėl tarnautojų nepasiruošimo gaisro atvejui.

Reikalauja didesnio atlyginimo mokytojams

Tėvų ir mokytojų sąjungos suvažiavime Chicagoje atstovai reikalavo, kad mokytojo atlyginimas būtų didesnis negu ligi šiol, nes dabar mokytojai esą daug mažiau atlyginami negu nepilnamečiai vaikų prižiūrėtojai. Vidutiniškas mokytojo atlyginimas šiame krašte yra $3,700 metams.

Kitų kalbėtojų buvo pabrėžta, kad mokytojo uždavinys esąs ne primesti mokiniui savo galvojimo, bet "išvystyti laisvai galvojantį ir garbingai informuotą" pilietį. Nereikią faktų slėpti nuo mokinių ar jų indoktrinuoti; patys mokiniai susidarysią jų gyvenimo sąlygoms pritaikytą nusistatymą.

Ši sąjunga atidaro savo būstinės naujus namus 700 N. Rush, vertus $750,000.

Konvenciją sveikino burmistras Daley, kviesdamas daugiau gyventojų dalyvauti šioje organizacijoje ir federalinei valdžiai daugiau teikti mokykloms piniginės paramos.

Iškels karinį aerodromą

Netrukus sprausminiai lėktuvai bus iškelti iš O'Hare aerodromo. Aerodromas esąs apkrautas keleiviniais lėktuvais, kurių judėjimas per parą siekia 1,200.

Sprausminiai kovos lėktuvai, kurie skiriami Chicagai saugoti nuo priešo puolimų, turės aerodromą Kansasville, Wis., apie 20 mylių nuo Racine į vakarus. Tas aerodromas bus skirtas taip pat ir Milwaukee gynimui.

Jie saugoja milijonus bylų

212 W. Monroe yra 5 aukštų namas, prie kurio išėjimo durų padėtas užrašas "FBI". Tai vad. federalinis tyrinėjimo biuras, faktų rinkimo organizacija, kuri, remiantis Amerikos tradicija, neišvirsta nei vokiška geštapo, nei komunistine GPU organizacija.

Chicagos skyrius yra vienas iš didžiausių ir turi savo žinioj apie 2 milijonus bylų. Įstaigoje dirba keli šimtai tarnautojų, daugiausia agentų. Skyrius turi svarbią pareigą rinkti ir faktus ryšium su priešvalstybine veikla. Jo surinktais duomenimis buvo nuteistas pagal Smith aktą ir Illinojaus komunistų partijos sekretorius Lightfoot.

Įvairios žinios

— Dalis Chicagos pradinių mokyklų mokinių tuo tarpu negalės būti įskiepyta Dr. Salk skiepais, nes jų atsargos šiuo metu pasibaigė. Apie 75,000 porcijų reikalinga, kad galima būtų pabaigti antrosios dozės suteikimą.

— Sunkvežimio vairuotojas Meyer iš Whiting didžiojo judėjimo metu įvažiavo į "saugiąją salelę" ties 2919 S. Western Ave. ir išliejo 4,000 galionų aliejaus. Jis sako, kad tai atsitikę jam vengiant susidurti su automobiliu. Vairuotojas kaltinamas miesto nuosavybės sužalojimu.

— Chicagos švietimo taryba stengiasi parinkti 17 naujai įsteigtų mokyklų tinkamus vardus. Parenkami tokie vardai, kaip George Washington arba ir nusipelnę visuomenei čikagiečiai.

— Federalinis prisiekusiųjų teismas pareikalavo iš eilės Chicagos griežiamųjų aparatų gamintojų bei didmenų pardavinėtojų, taip pat ir su tuo susijusios unijos parodyti savo kasos knygas. Norima nuspręsti, ar tų aparatų pramonė nėra nusikaltusi antitrestiniam įstatymui.

— Edward Clamage, Illinojaus Amerikos Legiono antisubversyvinio komiteto pirmininkas, nusiuntė protestą buv. senatoriui Cain, kuris New Yorko valstybėje pasakė kalbą, nukreiptą prieš Illinojaus parlamentan įneštą sen. Broyles antisubversyvinį įstatymo projektą. Clamage sako, jog Cain neteisingais faktais rėmęsis.

— Roosevelt University Chicagoje mini 10 metų savo gyvavimo sukaktį. Atsidaręs tiktai su $500 kapitalu, keturiomis kėdėmis ir stalu, jis dabar turi 2.5 milijono dolerių turto, 5,000 studentų ir 7,000 nuolatinių įnašininkų.

— Miesto statybos prižiūrėtojas Smykal paprašė, kad policija uždarytų Chicagoje keturis statybos kodo neatitinkančius viešbučius.

ateitis

Šokėjai pasirodys televizijoje

Po trumpo poilsio po Ateities koncerto, įvykusio balandžio 16 d., šokėjai vėl pradėjo darbą.

Jau buvo nuvykę į Racinę, Wis., kur su Alice Stephens-Steponavičienės dainininkėmis atliko programą. Gegužės 10 d. atliko dalį programos Marquette Parko parapijos salėje. Taip pat ir užpraeitą sekmadienį gegužinėje Willow Springs, Ill.

Ponia Šilingienė sugrįžo dirbti su Ateities šokėjais. Ateity grupė ruošiasi pasirodyti dviejose televizijos programose, kur bus pusė valandos skirta Lietuvių Dienai. Tai bus liepos 12 d. (valanda dar nepranešta) ir liepos 19 d. Pasirodys, be lietuvių, lenkų ir slovėnų grupės. Tas bus perduota iš Club International Carnival, 51st St. ir Cicero Ave. Daugiau informacijų duosime vėliau. V. S.

Lietuvių organizacijų valdyboms ir visiems lietuviams Chicagoje

Š. m. birželio 15 d. sukanka dvi tragiškos ir liūdnos mūsų tėvų žemei — Lietuvai sukaktys.

1940 m. birželio 15 d. sulaužydama savitarpines sutartis, Sovietų Rusija jėga okupavo Lietuvą. 250,000 raudonosios armijos kareivių užplūdo Lietuvos miestus, miestelius ir kaimus. Maža ir taikinga Lietuva negalėjo sudaryti pavojaus didžiulei Rusijai ir panaudojimas didžiulės armijos prieš 3 milijonų tautą rodo iš anksto suplanuotą mūsų tautos pavergimą.

Užgrobę Lietuvą, bolševikai suvaidino neva "rinkimus" versdami balsuoti mūsų žmones už jų pastatytus kandidatus ir nežiūrint tautos pasipriešinimo, paskelbė, kad Lietuva savanoriškai jungiasi prie Sovietų Rusijos.

Tikras begėdiškas ir įžulus melas

JAV Kongreso Komitetas, kongresmano Kersteno vadovaujamas, nuodugniai patikrino iš gyvų liudytojų ir dokumentų visas aplinkybes ir neabejotinai nustatė, kad Lietuva buvo klastingai jėga pagrobta ir visa kas bolševikų skelbiama yra įžulus melas, klaidinti laisvame pasaulyje gyvenančius žmones.

Komitetas savo raportus viešai paskelbė.

Pavergusi Lietuvą Sovietų Rusija, pradėjo jos gyventojų naikinimą: tūkstančius sukišo į kalėjimus, daugelį nužudė ir po metų okupacijos, 1941 m. birželio 14—15 dd. bolševikų policija užpuolė nakties metu ramiai miegančius žmones ir apie 40,000 mūsų tėvų, brolių ir seserų, neskiriant ligonių, senelių, mažų kūdikių ir ligoninėse gimdančių motinų, sukišo į gyvulinius vagonus ir užkalę ištrėmė į Sibiro ir ledinuoto vandenyno sritis lėtai vergų mirčiai.

Tai negirdėtas pasaulio istorijoje elgesys. Tai nusikaltimas ne tik mūsų tautai, bet visai žmonijai. Tai darbas netekusių dorovės, moralės ir žmoniškumo jausmų sužvėrėjusių nusikaltėlių.

Chicagos Lietuvių Taryba šįmet minės tų baisiųjų įvykių sukaktį birželio 11 d. 7 v. v. Marijos Mokyklos Auditorijoj.

Kiekvieno mūsų pareiga tą dieną skirti porą valandų laiko susikaupti, atminti ir pagerbti negirdėto sužvėrėjimo aukas — mūsų artimuosius.

Toji diena mus įpareigoja ne tik atminti tuos kankinius, bet ir įsipareigoti visomis priemonėmis skelbti tuos baisumus laisvam pasauliui, prašyti JAV vyriausybės daryti galimus žygius išlaisvinti mūsų kraštą iš vergijos, užkirsti kelią ir toliau okupanto tebevykdomiems nusikaltimams ir grąžinti mūsų kraštui kuogreičiausiai laisvę ir nepriklausomybę.

Tad Chicagos Lietuvių Taryba nuoširdžiai kviečia visas organizacijas ir pavienius asmenis dalyvauti tų tragiškų sukaktuvių paminėjime ir kiek galima paremti materialiai mūsų tolimesnę kovą už Lietuvos laisvę.

Kovoti ir dirbti mus įpareigoja nekaltos mūsų artimųjų aukos, jų negirdėtos kančios, pralietas partizanų kraujas, gi sujungtomis jėgomis Lietuvai laisvę atgausime.

Teisėjas A. F. Wells,
Chicagos Liet. Tarybos pirm.,
J. Linkuvienė,
Sekretorius

—NEPYK! Nesupyk, kad nenupirkau gražios dovanos, nes nežinojau ką tu mėgsti. Iš savo pusės siūlyčiau rašomą ar siuvamą mašiną, laikrodį, foto ar radio aparatą, ar ką nors kitą. Šių prekių didelis pasirinkimas yra pas J. KARVELĮ, 3322 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois. Tel.: YArds 7-0677. (Sk.).

— Mažieji lietuviukai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

Komunistų agitacijos nepaveikiamos

Kad ir šimtais komunistų agitatorių knibžda pavergtosios Lietuvos kaime, bet ir tie niekaip negali paveikti susovietintos ir į visuomeninį luomą pakeltos juodmargės iš Nepriklausomybės Lietuvos laikų užsilikusios karvutės. Ji kietai laikosi senų savo pažiūrų: jei nori gauti, tai duok.

Nors ir didžiosios rusų tautos traktoriais ariama, komunistų nusavinta Lietuvos žemelė ir ta nepaveikiama laikosi anos juodmargės karvutės senų pažiūrų: iš tuščios nepripilsi.

Pagaliau Tarybų Lietuvos komunistų partijos centro komitetas ir okupantų sudarytoji pavergtosios Lietuvos tariamoji vyriausybė pagaliau suprato tą gyvenimišką išmintį ir priėmė nutarimą, kad karvutes reikia šerti žaliu pašaru, o dirvas įtręšti tų pačių juodmargių mėšlu.

Iš senų seniausių laikų Lietuvos ūkininkas visa tai žinojo ir be jokios agitacijos, be betkurios vyriausybės nutarimų ar paraginimų jis geru pašaru šėrė savo karves ir trėšė sodriai dirvas. Turėjo ir gerą derlių.

Gerai, kad bent tokios lengvatos susilaukė pavergtosios Lietuvos kolchozuose dirbantieji, bent jau komunistų neatsiklausę galės trėšti laukus. Bet komunistai nebūtų komunistais, jei jie gyventų iš savo kišenės. Paskutinis to nutarimo punktas štai ką sako:

"Reikia kuo daugiausia panaudoti mėšlą, sukauptą nuo gyvulių, esančių kolūkiečių asmeninėje nuosavybėje. Kolūkiečiams, kurie duoda mėšlą kultūroms trėšti, kolūkio nutarimu reikia aprūpinti žaliąja mase gyvulius, esančius jų asmeniškoje nuosavybėje".

Toks komunistų partijos nutarimas reiškia ne ką kitą, kaip atėmimą iš kolchozininkų trąšų, kurias jie saugoja savo daržams.

—E.

Sunku sužeistai

Teko aplankyti p. Z. Miklovaitienę, kuri buvo sunkiai sunkvežimio ir autobuso sužeista ir dar vis tebeserga.

Gavusi sunkų galvos sutrenkimą, nors šiaip kūnas ir sustiprėjęs. Gydėsi pas vieną gydytoją. Paskui nuėjo pas kitą, galvos. Tas atsakė, jog be oeracijos nebūsią išsiversta; šiaip sunku ką padėti, reikėję ateiti prieš 6 mėnesius. Tuo tarpu pirmas gydytojas ligonei nepataręs pas kitą eiti.

Ligonė laukia teismo dėl anos susižeidimo nelaimės. Bet vis jo nesulaukia, nors jau antri metai eina. Gyventi sunku su mažais vaikais. Ligonė dėkinga, kad kai kas padeda; ypač Sophie Barcus ir jos vyrui, kurie ligonės nepamiršta.

Nors ligonė dabar nei skaityti negali, bet užsirašė "Naujienų" dienraštį; sako, jog vaikučiai paskaitysią.

Linkiu jai geriausios sveikatos. M. Tv.

KATHERINE STANKEVICH PRAŠOME ATSILIEPTI

Kazimieras Micuta, gyv. 201 W. 88 St., Los Angeles 3, Calif., nori sužinoti adresą savo sesers duktės pavarde Katherine Stankevich, gyvenančios Chicagoje. Jis gavęs jos telegramą, bet negalįs atsakyti, nes adresas nebuvęs telegramoje nurodytas. Pati ieškomoji arba žinantieji ją prašomi parašyti K. Micutai arba paskambinti "Naujienoms" tel. HAymarket 1-6100.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

PAIEŠKO vyrą, kad galėtų prižiūrėti barą. Sutartis vietoje. 715 W. 43rd St.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

NIDA VASARVIETEI,
Beverly Shores, Indiana,
reikalingos dvi moterys: viena virtuvės darbams, o antra—namų ruošai. Duodamas maistas, kambarys, atlyginimas. Dėl informacijų telefonuokite MIchigan City 2-2711

REIKALINGA JAUNA MOTERIS bendram namų ruošos darbui gydytojo mažuose namuose. Tik suaugę žmonės. Būti vietoje. Savas kambarys ir vonia. Patyrusios. Reikalinga paliūdymas. Nėra skalbimo. $40 per savaitę pradžioje. Dr. B. B. Shapiro, COrnelia 7-5151

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMA patalpa krautuvei ir 3 kambarių butas. 2956 S. Union Ave.

IŠNUOMOJAMAS 3 kambarių butas. Pigi nuoma. 6525 So. Fairfield Ave.

IŠNUOMOJAMI 2 miegami kambariai, išvietė, atskiras įėjimas. VIrginia 7-4612

IŠNUOMOJAMAS miegamasis kambarys. 6158 So. Richmond Street.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA MOTERIŠKŲ RŪBŲ KRAUTUVĖ
Suknelės, puspalčiai, paltai, kailiai, seifas ir visi įrengimai tinką rūbų krautuvei.
FASHION FURS SHOP
3305 So. Halsted St. YArds 7-0014

PARDUOSIU arba mainysiu gazolino stotį su 2 butų med. namu. Viešas garažas 50 automobilių. Sklypas 110 pėdų. Viskas išrenduota už $475 mėnesiui. BOulevard 8-0316.

AR NORITE PRADĖTI SAVO BIZNĮ? Reikalingi lietuviškai kalbą vyrai pardavinėti tavernoms prekes - (supplies). Turi turėti savo automobilį. Vakarais, šeštadieniais ar pilnas valandas. Gera proga.
YANKEE FOOD PRDTS.
4643 S. Halsted St.
LI 8-8800, vakarais RE 5-4755

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

PARDUOSIME arba mainysime farmą į 2 butų namą miesto ribose. 37 akrai žemės, 7 kambarių namas, furnasu šildomas, barnė, garažas, perykla ir dideli vištininkai. Joseph Kancauski, Route 1, Gobles, Mich.

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieriuotojai

JONAS PLEIRYS
DAŽYTOJAS - KONTRAKTORIUS
Dažome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoranus, sales ir kt.

Skambinkite: PRescott 9-0225
10046 S. LOWE AVE., CHICAGO

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš draudsdami kitur, pasiteiraukite pas mane. Pirmaeilės kompanijos —aukščiausi komisai. Savi pas savus!

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

NORINTIEJI GYVENTI GRAŽESNIUOSE NAMUOSE, DĖL PERTAISYMO, ATNAUJINIMO IR PAGRAŽINIMO NAMO, VISADOS KREIPKITĖS PAS
PAUL R. RAMOŠKA BROS.
Masons-Carpenters and General Contractors
Darbas atliekamas gražiai ir sąžiningai.
7300 S. Talman Ave., Chicago 29, Ill.
PROSPECT 6-2439

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

Prie "Naujienų" kai priprasi —darbą, žinią —viską rasi.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:
VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Kasdien: 9-12 ir 4-7 val. vakaro.
Šeštadieniais 9 ryto iki 8 val. vak.
Trečiadieniais uždaryta.

DIDELIS namų, biznių, apartmentų, sklypų pasirinkimas. Sudarome morgičius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame informacijas ir patarimus. Teirautis pas:
Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. Halvorsen Co.
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
POrtsmouth 7-2009

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
WAlbrook 5-5030 — RE 7-7321 (vak.)
PRospect 8-3579 (vak.)

KAM svarbu gera vieta—atkreipkite dėmesį į šitą pirkinį! Marquette Parke 1½ aukšto medinis namas. Apačioj 4, viršuj 3 kambariai. Reikalingas aptvarkymas. Tiktai $11,000.
3 erdvūs butai ir puiki tuščia krautuvės patalpa 20x26 pėdų. Tinka bet kokiam bizniui. Galima tuojau užimti. Namas ir garažai mūriniai. Rinktinė Cicero vieta. Įkainuota greitam pardavimui — tiktai $25,000.
2 butų po 6 didelius kambarius, mūrinis namas Marquette parke. Uždari porčiai. Kaina $27,000.
2 butų, 3 ir 6 kamb., švarus, tvarkingas, medinis namas Ciceroje. Naujas automatiškas šildymas alyva. Rami vieta, toliau nuo fabrikų. $15,000. Paskubėkit — nesigailėsite.
Didingas mūr. 2 aukštų 5 butų namas Brieporte, $200 mėn. pajamų. Kaina $17,500.
P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St.—antras aukštas
PRospect 8-0097

MARQUETTE PARKE
Medinis namas, vienas butas 4, o antras 3 kambarių. 35 pėdų lotas. Centralinis šildymas aliejumi. Didelis bargenas.

Mūrinis bungalow padalytas į du butus. Vienas 3 kambarių, o antras 2. Centralinis šildymas aliejumi. Garažas. Speciali kaina.

BRIGHTON parke parduodamas medinis, 3 butai po 4 kambarius. Įmokėti tiktai $2,000.
B. R. PIETKIEWICZ
2555 W. 47th St. LAfayette 3-1083

TIKTAI $9,000
4 butų medinis, visi butai po 4 kambarius. Pečiais šildomas. Pajamų į mėn. $110. Arti 48th ir Throop.
4 butų mūrinis, visi po 4 kamb. Pečiais šildomas. Po visu pamu rūsys. Arti 32nd ir Princeton. Tik $13,000.
4 butų mūrinis, visi po 4 kamb. Pečiais šildomas. Po visu namu rūsys. Arti 21st ir Western. Kaina $15,000.
MILAN - MILAN
7410 Cottage Grove Ave.
STewart 3-1423

NEW BUFFALO, MICHIGAN
70 mylių nuo Chicagos parduodama 10 akrų žemės upės pakrašty. 10 ir 4 kambarių namai, moderniški, su arba be baldų. Automatiškas šildymas aliejumi. Dideli uždari priešakiniai ir užpakaliniai porčiai. Daug lapuotų medžių. Daržas, uogos, įaunas vaisių sodas. Parduodam, nes turim keltis kiton valstybėn. Galima tuoj užimti.
Iš US 12 kelio prieš Union Pier pasukti dešinėn prie JAY'S kavinės. Už dviejų blokų dešinėj.
NICK DUDIAK
Lakeside 4134

AR NORITE PERSIKELTI Į FLORIDĄ? JEI TAIP, TAI APSIGYVENKITE PUIKIAME ST. PETERSBURG
LIETUVIS, real estate brokeris, mielai padės Jums pirkti ar statyti namą. Mes statome, parduodame naujus ir senus namus. Vasarą galima pigiausiai juos nusipirkti.
Dėl informacijų kreipkitės:
JOSEPH KROMEL, reg. real estate broker (lietuvis) ir
Ass. E. V. DUTCH MAUCK, reg. broker
4833 — 9th Ave., North
St. Petersburg 2, Florida
Ofiso telefonas 34-2811

PRIE pat Marquette Parko, 7145 So. Spaulding Ave., naujas, gražus 7 kambarių mūro namas. Karštu oru gazu apšildomas. Medinis garažas. Įmokėti $5,000. YArds 7-3895.

MŪRINIS namas ir krautuvė. Puikus butas gyvenimui. Blokas nuo ežero. Po visu namu beismontas. Autom. šildymas. Krautuvė tinkama bet kokiam bizniui. Prieinama kaina.
Skambinkite JUniper 8-8910

PENKIŲ ir 6 kambarių ir ekstra 3 kambarių butas. Alyva apšildomas, bungalow stogas, garažai. Patogiausioj vietoj Marquette Parko apylinkėje. Labai prieinama kaina perkant per
CHARLES URNIKAS
2440 W. 69th St. HEmlock 4-4859

CICERO bargenas—mūr. 2 butų katedžius, 5-4 kamb. Arti 49th ir 21st St. Karštu vandeniu alyva šild. Naujas boileris, 2 auto gar. $14,900. Įmokėti $4,500. Svoboda, 6013 Cermak Road. BIshop 2-2162

MARQUETTE Parke—modernus 2-jų butų naujas namas. Savininkas skubiai nori parduoti už labai sumažintą kainą. Skambinti Z. UMBRAŽŪNAS, HE 4-4300 arba PO 7-2009, F. H. Halvorsen Co.

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas

11 gabalų tiktai už $169

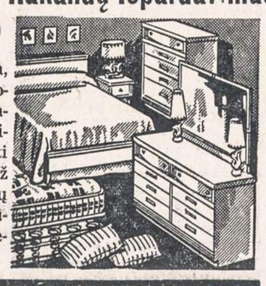

Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

NOW AT ILLINOIS FURNITURE

the automatic "does everything"

NECCHI

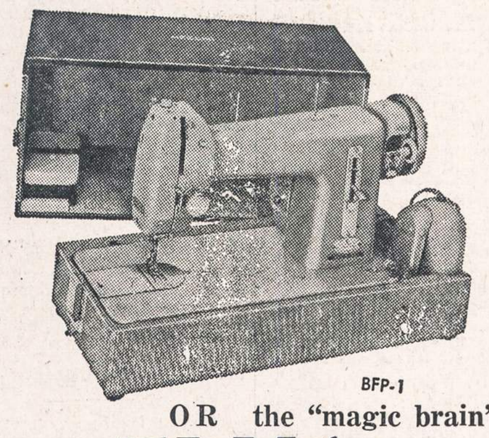

OR the "magic brain"

ELNA

portable

From first seam to final trim the AUTOMATIC NECCHI and ELNA do every stitch of the work . . . Sew straight and zigzag, forward and reverse, overcast seams, blindstitch hems, hemstitch, mend and darn, sew on buttons, make buttonholes, applique, monogram, and make dozens of beautiful embroidery stitches,

ALL WITHOUT ATTACHMENTS!
For FREE demonstration call or visit

ILLINOIS FUNITURE AND RADIO CO.

1570 N. Milwaukee Ave. HUmboldt 9-1600

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS